

EUROPSKA UNIJA

EUROPSKI PARLAMENT

VIJEĆE

Bruxelles, 27. travnja 2018.
(OR. en)

2015/0275 (COD)

PE-CONS 11/18

ENV 128
COMPET 113
MI 110
AGRI 101
IND 57
CONSOM 43
ENT 33
CODEC 252

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: DIREKTIVA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive
2008/98/EZ o otpadu

DIREKTIVA (EU) 2018/...
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od ...

o izmjeni Direktive 2008/98/EZ o otpadu

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

¹ SL C 264, 20.7.2016., str. 98.

² SL C 17, 18.1.2017., str. 46.

³ Stajalište Europskog parlamenta od 18. travnja 2018. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od

budući da:

- (1) Gospodarenje otpadom u Uniji trebalo bi poboljšati i pretvoriti u održivo gospodarenje materijalima s ciljem zaštite, očuvanja i poboljšanja kvalitete okoliša, zaštite zdravlja ljudi, osiguranja razboritog, učinkovitog i racionalnog korištenja prirodnih resursa, promicanja načelâ kružnoga gospodarstva, poboljšanja korištenja energije iz obnovljivih izvora, povećanja energetske učinkovitosti, smanjenja ovisnosti Unije o uvoznim resursima te pružanja novih gospodarskih prilika i doprinošenja dugoročnoj konkurentnosti. Kako bi gospodarstvo bilo zaista kružno, potrebno je poduzeti dodatne mjere u pogledu održive proizvodnje i potrošnje usredotočenošću na cijeli životni vijek proizvoda tako da se očuvaju resursi i zatvori krug kružnog gospodarstva. Učinkovitijim korištenjem resursa došlo bi do značajnih neto ušteda za poduzeća, javna tijela i potrošače u Uniji te bi se istodobno smanjile ukupne godišnje emisije stakleničkih plinova.
- (2) Poboljšanje učinkovitosti korištenja resursa i osiguravanje da se otpad vrednuje kao resurs može doprinijeti smanjenju ovisnosti Unije o uvozu sirovina i olakšati prijelaz na održivije gospodarenje materijalima i model kružnog gospodarstva. Taj bi prijelaz trebao doprinijeti ostvarenju pametnih, održivih i uključivih ciljeva rasta utvrđenih u strategiji Europa 2020. i stvoriti značajne mogućnosti za lokalna gospodarstva i dionike te istodobno pomagati u povećanju sinergija između kružnog gospodarstva i energije, klime, poljoprivrede, industrije te istraživačkih politika, kao i ostvarivanju koristi za okoliš u smislu smanjenja emisija stakleničkih plinova te za gospodarstvo.

- (3) Ciljeve utvrđene Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ za pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje otpada trebalo bi postrožiti kako bi se njima bolje odražavala nastojanja Unije da prijeđe na kružno gospodarstvo.
- (4) Trebalo bi osigurati usklađenost Direktive 2008/98/EZ i povezanih zakonodavnih akata Unije kao što su Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća² i Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća³.
- (5) Brojne države članice još nisu u potpunosti razvile potrebnu infrastrukturu za gospodarenje otpadom. Stoga je ključno utvrditi jasne dugoročne ciljeve politika s ciljem usmjeravanja mjera i ulaganja, posebno sprečavanjem izgradnje prekomjernih strukturnih kapaciteta za obradu ostatnog otpada i zadržavanja materijala koji se mogu reciklirati na nižim razinama hijerarhije otpada.

¹ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

² **Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 16.).**

³ **Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).**

- (6) Komunalni otpad čini samo između 7 % i 10 % ukupnog otpada koji se stvara u Uniji. To je, međutim, jedan od tokova otpada kojima se najteže gospodari, a način gospodarenja, u pravilu, pouzdano upućuje na kvalitetu općeg sustava gospodarenja otpadom u nekoj zemlji. Izazovi gospodarenja komunalnim otpadom proizlaze iz njegova vrlo složenog i mješovitog sastava, neposredne blizine građana stvorenom otpadu, vrlo velike javne vidljivosti te iz njegova utjecaja na okoliš i zdravlje ljudi. Za gospodarenje komunalnim otpadom stoga je potreban vrlo složen sustav koji obuhvaća učinkovit program skupljanja otpada te učinkovit sustav razvrstavanja, prikladno praćenje tokova otpada, aktivno uključivanje građana i poduzeća, infrastrukturu prilagođenu specifičnom sastavu otpada i razrađen sustav financiranja. Zemlje koje su razvile učinkovite sustave gospodarenja komunalnim otpadom općenito postižu bolje rezultate u cjelokupnom gospodarenju otpadom, uključujući ostvarivanje ciljeva za recikliranje.
- (7) Iskustvo je pokazalo da, bez obzira na raspodjelu odgovornosti za gospodarenje otpadom između javnih i privatnih subjekata, sustavi za gospodarenje otpadom mogu doprinijeti postizanju kružnog gospodarstva i da odluka o dodjeli odgovornosti često ovisi o geografskim i strukturnim uvjetima. Pravila utvrđena u ovoj Direktivi omogućuju sustave gospodarenja otpadom, u kojima lokalna samouprava ima opću odgovornost za skupljanje komunalnog otpada, te sustave kod kojih su takve usluge ugovorene s privatnim subjektima, ili bilo koju drugu vrstu raspodjele odgovornosti između javnih i privatnih subjekata. Odabir takvih sustava te odluku o njihovoj eventualnoj promjeni donose države članice.

- (8) Tvari biljnog podrijetla iz poljoprivredno-prehrambene industrije i hrana neživotinjskog podrijetla koja više nije namijenjena prehrani ljudi, a koje su namijenjene uporabi kao hrana za životinje trebale bi, kako bi se izbjeglo udvostručivanje propisa, biti isključene iz područja primjene Direktive 2008/98/EZ ako su u potpunosti sukladne sa zakonodavstvom Unije o hrani za životinje. Stoga se Direktiva 2008/98/EZ ne bi trebala primjenjivati na navedene proizvode i tvari kad ih se upotrebljuje kao hranu za životinje, a područje primjene te direktive potrebno je pojasniti na odgovarajući način. Ne dovodeći u pitanje druge odredbe Unije koje se primjenjuju u području prehrane životinja, nusproizvodi životinjskog podrijetla namijenjeni uporabi kao krmiva u skladu s Uredbom (EZ) br. 767/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹ već su isključeni iz područja primjene Direktive 2008/98/EZ u mjeri u kojoj su obuhvaćeni drugim zakonodavstvom Unije.
- (9) U Direktivu 2008/98/EZ potrebno je uvrstiti definicije neopasnog otpada, komunalnog otpada, građevinskog otpada, otpada od hrane, materijalne oporabe, nasipavanja i programa proširene odgovornosti proizvođača u svrhu pojašnjenja područja primjene navedenih pojmova.

¹ Uredba (EZ) br. 767/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje, izmjeni Uredbe (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 79/373/EEZ, Direktive Komisije 80/511/EEZ, direktiva Vijeća 82/471/EEZ, 83/228/EEZ, 93/74/EEZ, 93/113/EZ i 96/25/EZ te Odluke Komisije 2004/217/EZ (SL L 229, 1.9.2009., str. 1.).

- (10) Kako bi se osiguralo da su ciljevi za pripremu za ponovnu uporabu i za recikliranje utemeljeni na pouzdanim i usporedivim podacima te kako bi se omogućilo bolje praćenje napretka pri ostvarivanju tih ciljeva, definicija komunalnog otpada iz Direktive 2008/98/EZ trebala bi biti u skladu s definicijom koju u statističke svrhe upotrebljavaju Eurostat i Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD), te na temelju koje države članice dostavljaju podatke već nekoliko godina. Komunalni otpad definiran je kao otpad iz kućanstava i otpad iz drugih izvora, kao što su maloprodaja, uprava, obrazovanje, zdravstvene usluge, smještajne i prehrambene usluge, te druge usluge i aktivnosti, koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstava. Stoga komunalni otpad uključuje, između ostalog, otpad od održavanja parkova i vrtova, poput lišća, trave i otpada od obrezivanja drveća i otpad od čišćenja ulica i tržnica, poput sadržaja spremnika za smeće i pometenih materijala osim pijeska, kamena, blata ili prašine. Države članice trebaju osigurati da trgovački i industrijski otpad koji nije sličan otpadu iz kućanstava nije uključen u područje primjene komunalnog otpada. Otpad od proizvodnje, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, građenja i rušenja, septičkih jama i kanalizacijske mreže i pročišćavanja otpadnih voda te otpadnih vozila isključen je iz opsega komunalnog otpada. Kao komunalni otpad shvaća se otpad koji odgovara vrstama otpada uključenima u poglavlje 15 01 i poglavlje 20 uz iznimku oznaka 20 02 02, 20 03 04 i 20 03 06 popisa otpada utvrđenog u Odluci Komisije 2014/955/EU¹ u verziji koja je na snazi na dan ... [datum stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

¹ **Odluka Komisije 2014/955/EU od 18. prosinca 2014. o izmjeni Odluke 2000/532/EZ o popisu otpada u skladu s Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 370, 30.12.2014., str. 44.).**

Otpad iz ostalih poglavlja tog popisa ne smatra se komunalnim otpadom, osim u slučajevima kada se komunalnom otpadu koji se podvrgava obradi dodjeljuju oznake iz grupe 19. tog popisa. Države članice mogu upotrijebiti odgovarajuće kategorije iz tog popisa u statističke svrhe. Definicija komunalnog otpada iz ove Direktive uvodi se u svrhu određivanja područja primjene ciljevaza pripremu za ponovnu uporabu i za recikliranje te pravila za njihovo računanje. Neutralna je u smislu javnog ili privatnog statusa subjekta koji gospodari otpadom i stoga uključuje otpad iz kućanstava i drugih izvora kojima upravljaju jedinice lokalne samouprave ili kojim se upravlja u njihovo ime ili kojim izravno upravljaju privatni operatori.

- (11) Iako se definicija građevinskog otpada odnosi na otpad koji proizlazi iz aktivnosti građenja i rušenja na općenit način, ona također uključuje otpad koji nastaje manjim „uradi sam” aktivnostima građenja i rušenja u kućanstvima. Kao građevinski otpad trebalo bi shvatiti kao otpad koji odgovara vrstama otpada uključenima u poglavlje 17. popisa otpada utvrđenog u Odluci 2014/955/EU u verziji koja je na snazi na dan ... [datum stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].
- (12) Trebalo bi uvesti definiciju materijalne oporabe kako bi se obuhvatili i oblici oporabe različiti od energetske oporabe i prerade otpada u materijale koji se uporabljaju kao gorivo ili drugo sredstvo za proizvodnju energije. To uključuje pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i nasipavanje, kao i druge oblike materijalne oporabe kao što su prerada otpada u sekundarne sirovine u svrhe građenja cesta ili druge infrastrukture. Ovisno o posebnim činjeničnim okolnostima, takva prerada može ispunjavati definiciju recikliranja ako se uporaba materijala temelji na odgovarajućoj kontroli kvalitete te zadovoljava sve relevantne standarde, norme, specifikacije i zahtjeve u pogledu zaštite okoliša i zdravlja za posebnu uporabu.

- (13) Trebalo bi uvesti definiciju nasipavanja kako bi se razjasnilo da ono označuje svaki postupak uporabe prikladnog neopasnog otpada u svrhu sanacije otkopanih prostora ili u tehničke svrhe pri uređenju krajolika. Otpad koji se uporabljuje za nasipavanje trebao bi biti ograničen na količinu koja je strogo potrebna za te svrhe.
- (14) Trebalo bi uvesti definiciju programa proširene odgovornosti proizvođača kako bi se razjasnilo da označuje skup mjera koje poduzimaju države članice kojima obvezuju proizvođače proizvoda da snose financijsku ili financijsku i organizacijsku odgovornost za gospodarenje fazom otpada u životnom vijeku proizvoda, uključujući posebne djelatnosti skupljanja, razvrstavanja i obrade. Ta obveza može uključivati i organizacijsku odgovornost i odgovornost za doprinos sprečavanju nastanka otpada i mogućnosti ponovne uporabe i recikliranja proizvoda. Proizvođači proizvoda obveze iz programa proširene odgovornosti proizvođača mogu ispuniti pojedinačno ili skupno.
- (15) Kako bi doprinijele ostvarenju ciljeva utvrđenih Direktivom 2008/98/EZ države članice trebale bi se koristiti ekonomskim instrumentima i drugim mjerama u svrhu davanja poticaja za primjenu hijerarhije otpada, na primjer onih navedenih u Prilogu IV.a, koji uključuje, između ostalog, naknade za odlaganje ili spaljivanje, programe „plati koliko baciš”, programe proširene odgovornosti proizvođača, olakšavanje doniranja hrane te poticaje za lokalna tijela ili druge prikladne instrumente i mjere.

- (16) Kako bi se promicali održivo korištenje resursa i industrijska simbioza, države članice trebale bi poduzeti odgovarajuće mjere za pojednostavnjenje priznavanja kao nusproizvoda stvari ili predmeta koji nastaju kao rezultat proizvodnog procesa čiji primarni cilj nije proizvodnja te stvari ili predmeta ako se poštuju usklađeni uvjeti utvrđeni na razini Unije. Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima se utvrđuju detaljni kriteriji za primjenu statusa nusproizvoda dajući prioritet ponovljivim praksama industrijske simbioze.
- (17) Kako bi se subjektima na tržištima sekundarnih sirovina omogućila veća sigurnost u pogledu stvari ili predmeta koji se smatraju ili ne smatraju otpadom te kako bi se promicali ravnopravni uvjeti, važno je da države članice poduzmu prikladne mjere kako bi osigurale da se za otpad podvrgnut postupku uporabe smatra da je prestao biti otpad ako ispunjava sve uvjete postavljene u članku 6. stavku 1. Direktive 2008/98/EZ, kako je izmijenjena ovom Direktivom. Takve mjere mogu uključivati donošenje zakona kojima se prenose ti uvjeti, popraćene postupcima za njihovu provedbu, kao što su uvođenje kriterija za prestanak statusa otpada koji ovise o materijalu i njegovoj primjeni, dokumentima sa smjernicama, odlukama u svakom pojedinačnom slučaju i drugim postupcima za ad hoc primjenu usklađenih uvjeta utvrđenih na razini Unije. Takve bi mjere trebale uključivati izvršne odredbe kako bi se provjerilo da je otpad, za koji se nakon postupka uporabe smatra da je prestao biti otpad, usklađen s pravom Unije o otpadu, kemikalijama i proizvodima, a posebno s davanjem prednosti tokovima otpada koji predstavljaju veći rizik za zdravlje ljudi i okoliš zbog prirode i količine tih tokova otpada, otpada koji podliježe inovativnim procesima uporabe ili oporabljeni otpad za daljnju uporabu u drugim državama članicama.

Mjere mogu uključivati i utvrđivanje zahtjeva za subjekte koji provode uporabu otpada ili posjednike oporabljenih otpadnih materijala za dokazivanje usklađenosti s uvjetima utvrđenima u članku 6. stavku 1. Direktive 2008/98/EZ, kako je izmijenjena ovom Direktivom. Kako bi se spriječile nezakonite pošiljke otpada i kako bi se podigla razina svijesti u državama članicama i među gospodarskim subjektima, pristupi država članica u pogledu prestanka statusa otpada trebali bi biti transparentniji, posebice u pogledu njihovih odluka u svakom pojedinačnom slučaju i rezultata provjere koju provode nadležna tijela, kao i konkretnih pitanja država članica i nadležnih tijela o određenim tokovima otpada. Donošenje konačne odluke o tome jesu li ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 5. ili u članku 6. Direktive 2008/98/EZ kako je izmijenjena ovom Direktivom isključiva je odgovornost država članica, a donosi se na temelju svih relevantnih informacija koje je dostavio posjednik materijala ili otpada.

- (18) Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti radi utvrđivanja detaljnih kriterija za primjenu prestanka statusa otpada. U tom kontekstu trebalo bi razmotriti posebne kriterije za prestanak statusa otpada, barem za skupine materijala, papir, gume i tekstil.

- (19) Primjenom pravila za nusproizvode i prestanak statusa otpada ne dovode se u pitanje druge odredbe prava Unije, posebice članak 28. i članak 50. stavci 4.a i 4.b Uredbe (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća¹ o pošiljkama otpada, zakonodavstvo o kemikalijama i zakonodavstvo o stavljanju određenih proizvoda na tržište. Prestanak statusa otpada moguće je postići samo ako tvari ili predmeti ispunjavaju relevantne zahtjeve koji se primjenjuju na proizvode. Pravila o prestanku statusa otpada mogu se utvrditi u zakonodavstvu o pojedinim proizvodima.
- (20) Države članice trebale bi poduzeti odgovarajuće mjere kako bi potaknule razvoj, proizvodnju, marketing i korištenje proizvoda i sastavnih dijelova koji su pogodni za višekratnu uporabu, koji sadržavaju reciklirane materijale i tehnički su trajni, mogu se popraviti, a kad postanu otpad, pogodni su za pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje kako bi se olakšala ispravna provedba hijerarhije otpada i to bez dovođenja u pitanje slobodno kretanje robe na unutarnjem tržištu. Tim mjerama trebao bi se uzeti u obzir učinak proizvoda tijekom njihova cijelog životnog vijeka, hijerarhiju otpada i, gdje je to prikladno, potencijal za višestruko recikliranje.

¹ Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006., str. 1.).

- (21) Programi proširene odgovornosti proizvođača bitan su dio učinkovitog gospodarenja otpadom. Međutim, njihova učinkovitost i uspješnost znatno se razlikuju među državama članicama. Stoga je potrebno uspostaviti minimalne operativne zahtjeve za takve programe proširene odgovornosti proizvođača i razjasniti da se ti zahtjevi primjenjuju i na programe proširene odgovornosti proizvođača uspostavljene u skladu s drugim zakonodavnim aktima Unije, posebice direktivama 2000/53/EZ¹, 2006/66/EZ², 2012/19/EU³ Europskog parlamenta i Vijeća, kao dodatak zahtjevima već utvrđenima u njima, osim ako nije izričito drukčije naznačeno. Potrebno je razlikovati te opće minimalne zahtjeve koji se odnose na sve programe i one koji se primjenjuju samo na organizacije koje ispunjavaju obveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača proizvoda. Osim ako države članice ne odluče drukčije, opći minimalni zahtjevi za programe proširene odgovornosti proizvođača ne primjenjuju se na programe koji ne odgovaraju definiciji programa proširene odgovornosti proizvođača.

¹ Direktiva 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21.10.2000., str. 34.).

² Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i o otpadnim baterijama i akumulatorima te stavljanju izvan snage Direktive 91/157/EEZ (SL L 266, 26.9.2006., str. 1.).

³ Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24.7.2012., str. 38.).

- (22) Općim minimalnim zahtjevima trebali bi se smanjiti troškovi i povećati uspješnost, osigurati ravnopravni uvjeti, uključujući uvjete za mala i srednja poduzeća i poduzeća za e-trgovinu, te izbjeći prepreke za neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Njima bi se trebalo doprinijeti i uključivanju troškova proizvoda na kraju vijeka uporabe u njihove cijene te poticanju proizvođača da više uzimaju u obzir mogućnosti recikliranja, ponovne uporabe, popravka i prisutnosti bilo kojih opasnih tvari pri dizajniranju proizvoda. Općenito, uvođenjem tih zahtjeva trebali bi se poboljšati upravljanje i transparentnost programa proširene odgovornosti proizvođača i smanjiti mogućnost sukoba interesa koji nastaju između organizacija koje ispunjavaju obveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača proizvoda i subjekata za gospodarenje otpadom koje te organizacije angažiraju. Ti bi se zahtjevi trebali primjenjivati na nove i postojeće programe proširene odgovornosti proizvođača. Međutim, za prilagodbu strukture i postupaka postojećih programa proširene odgovornosti proizvođača novim zahtjevima nužno je prijelazno razdoblje.
- (23) Tijela javne vlasti igraju važnu ulogu u organizaciji skupljanja i obrade komunalnog otpada i povezanoj komunikaciji s građanima. Odredbe koje se odnose na financijsku odgovornost proizvođača proizvoda koja je uvedena kao dio općih minimalnih zahtjeva za programe proširene odgovornosti proizvođača trebale bi se primjenjivati ne dovodeći u pitanje nadležnost javnih tijela u pogledu skupljanja i obrade komunalnog otpada.

- (24) U slučajevima u kojima su tijela javne vlasti odgovorna za organizaciju operativnih aspekata gospodarenja otpadom od proizvoda koji podliježu proširenoj odgovornosti proizvođača te bi usluge trebalo pružati na troškovno učinkovit način, a financijska odgovornost proizvođača proizvoda ne bi trebala prelaziti troškove potrebne za pružanje tih usluga. Te troškove potrebno je utvrditi na transparentan način uz sudjelovanje zainteresiranih dionika, uključujući proizvođače proizvoda, njihove organizacije i tijela javne vlasti.
- (25) Kako bi se osiguralo pravilno gospodarenje otpadom, ako su proizvođači proizvoda ili organizacije koje provode obveze proširene odgovornosti proizvođača u njihovo ime odgovorni za gospodarenje otpadom od proizvoda koje stavljaju na tržište, trebale bi osigurati kontinuitet usluge gospodarenja otpadom tijekom cijele godine, čak i ako su ispunjeni ciljevi koji se na njih primjenjuju. Isto tako ne bi trebali ograničiti te usluge u smislu zemljopisnog područja, proizvoda i materijala na područja u kojima je skupljanje i gospodarenje otpadom najisplativije.
- (26) Proizvođači proizvoda trebali bi pokrivati troškove potrebne za ispunjenje ciljeva gospodarenja otpadom i drugih ciljeva, uključujući sprečavanje nastanka otpada, definiranih za odgovarajući program proširene odgovornosti proizvođača. Ti se troškovi pod strogim uvjetima mogu podijeliti s izvornim proizvođačima ili distributerima otpada, u slučajevima u kojima je to potrebno kako bi se osiguralo pravilno gospodarenje otpadom i ekonomska održivost programa proširene odgovornosti proizvođača.

- (27) Komisija bi trebala usvojiti smjernice o modulaciji financijskih doprinosa proizvođača programima proširene odgovornosti proizvođača proizvoda kako bi državama članicama pomogla u provedbi ove Direktive radi olakšavanja funkcioniranja unutarnjeg tržišta. Kako bi se osigurala usklađenost na unutarnjem tržištu, Komisija bi u tu svrhu trebala moći usvojiti usklađene kriterije u obliku provedbenih akata.
- (28) Ovlašteni zastupnici osnovani s ciljem ispunjavanja obveza proširene odgovornosti proizvođača proizvoda mogu podlijevati zahtjevima koji omogućuju državi članici na čijem teritoriju imaju poslovni nastan da prati i provjerava poštovanje tih obveza. Međutim, ti zahtjevi ne bi trebali nadilaziti zahtjeve koji se primjenjuju na proizvođače proizvoda i organizacije koje ispunjavaju obveze proširene odgovornosti proizvođača u njihovo ime s poslovnim nastanom u toj državi članici.

- (29) Sprečavanje nastanka otpada najučinkovitiji je način poboljšanja iskoristivosti resursa i smanjenja utjecaja otpada na okoliš. Stoga je važno da države članice poduzmu odgovarajuće mjere za sprečavanje nastanka otpada te da prate i procjenjuju napredak njihove provedbe. Kao dio tih mjera, države članice trebale bi olakšati inovativne modele proizvodnje, poslovanja i potrošnje kojima se smanjuje prisutnost opasnih tvari u materijalima i proizvodima, potiče povećanje životnog vijeka proizvoda i promiče ponovna uporaba, uključujući osnivanjem i podupiranjem mreža za ponovnu uporabu i popravak, kao što su one koje organiziraju poduzeća socijalne ekonomije, programa povrata pologa te povrata i ponovnog punjenja, kao i ponovne proizvodnje, preoblikovanja i, gdje je to prikladno, prenamjene proizvoda, kao i platforme za dijeljenje. Za osiguranje ujednačenog mjerenja cjelokupnog napretka u provedbi mjera za sprečavanje nastanka otpada trebalo bi utvrditi zajedničke pokazatelje i ciljeve.
- (30) Promicanje održivosti u proizvodnji i potrošnji može značajno doprinijeti sprečavanju nastanka otpada. Države članice trebale bi poduzeti korake kako bi potrošači postali svjesni tog doprinosa i kako bi ih se potaknulo na aktivnije sudjelovanje s ciljem poboljšanja iskoristivosti resursa. Mjere za smanjenje nastanka otpada država članica trebale bi uključivati neprestanu komunikaciju i provođenje obrazovnih inicijativa s ciljem podizanja razine svijesti o problemima koji okružuju sprečavanje nastanka otpada i odbacivanje smeća u okoliš i mogu uključivati korištenje programa povrata pologa, utvrđivanje kvantitativnih ciljeva i, prema potrebi, davanje odgovarajućih ekonomskih poticaja proizvođačima.

- (31) Države članice trebale bi poduzeti mjere za promicanje sprečavanja i smanjenja otpada od hrane u skladu s Programom za održivi razvoj do 2030. koji je donijela Opća skupština Ujedinjenih naroda (UN) 25. rujna 2015., a posebno njegov cilj da se do 2030. otpad od hrane po glavi stanovnika na maloprodajnoj i potrošačkoj razini i gubitak hrane u proizvodnim i opskrbnim lancima, uključujući gubitke nakon žetve, smanji na pola.. Tim bi se mjerama trebalo nastojati spriječiti i smanjiti nastanak otpada od hrane u primarnoj proizvodnji, u preradi i proizvodnji, u maloprodaji i ostaloj distribuciji hrane, u restoranima i na mjestima na kojima se poslužuje hrana te u kućanstvima. Kako bi doprinijele ostvarivanju UN-ova cilja održivog razvoja i osigurale da su na putu ka njegovom ostvarenju, države članice trebale bi težiti postizanju indikativnog cilja smanjenja otpada od hrane na razini Unije od 30 % do 2025. i 50 % do 2030. Uzimajući u obzir koristi od sprečavanja nastanka otpada od hrane za okoliš, društvo i gospodarstvo, države članice trebale bi uspostaviti posebne mjere za sprečavanje nastanka otpada od hrane, uključujući kampanje za podizanje razine svijesti o mogućim načinima smanjivanja količine otpada od hrane u svojim programima sprečavanja nastanka otpada. Države članice trebale bi mjeriti napredak postignut u smanjenju otpada od hrane. Radi mjerenja tog napretka i lakše razmjene dobre prakse diljem Unije među državama članicama i među subjektima u prehrambenoj industriji, potrebno je uspostaviti zajedničku metodologiju takvog mjerenja. Na temelju tih metodologija izvješće o razinama otpada od hrane trebalo bi podnositi jedanput godišnje.
- (32) Kako bi se spriječio nastanak otpada od hrane, države članice trebale bi osigurati poticaje za skupljanje neprodanih prehrambenih proizvoda u svim fazama lanca opskrbe hranom te za njihovu sigurnu preraspodjelu, uključujući dobrotvornim organizacijama. Trebala bi se isto tako povećati razina potrošačke svijesti o značenju datuma „upotrijebiti do” i „najbolje upotrijebiti do” kako bi se smanjio otpad od hrane.

- (33) Smeće, bilo to u gradovima, na selu, u rijekama i moru ili drugdje, izravno i neizravno negativno utječe na okoliš i dobrobit građana i gospodarstvo, a troškovi čišćenja nepotrebno su gospodarsko opterećenje za društvo. Države članice trebale bi poduzeti mjere usmjerene na sprečavanje svih vrsta ostavljanja ili divljeg odlaganja otpada, nekontroliranog gospodarenja otpadom ili drugih oblika odbacivanja otpada. Države članice također bi trebale poduzeti mjere za čišćenje smeća prisutnog u okolišu, bez obzira na njegovo podrijetlo ili veličinu i bez obzira na to je li odbačeno namjerno ili zbog nemara. Mjere za sprečavanje i smanjivanje smeća od proizvoda koji su glavni izvori smeća u prirodi i morskom okolišu mogle bi obuhvaćati, među ostalim, poboljšanje infrastrukture i praksi za gospodarenje otpadom, gospodarske instrumente i kampanje za podizanje svijesti. Pri razmatranju mjera koje imaju ograničavajuće učinke na trgovinu unutar Unije države članice trebale bi moći dokazati da je predmetna mjera prikladna za ostvarenje cilja sprečavanja i smanjivanja smeća u prirodi i morskom okolišu, da ne prelazi ono što je nužno za ostvarenje tog cilja i da ne predstavlja sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine među državama članicama.
- (34) Napore u borbi protiv smeća trebali bi podijeliti nadležna tijela, proizvođači i potrošači. Potrošače bi trebalo poticati da promijene svoje ponašanje, među ostalim putem obrazovanja i podizanja svijesti, a proizvođači bi trebali promicati održivo gospodarenje nakon isteka vijeka trajanja njihovih proizvoda.

- (35) Smeće u morskom okolišu posebno je gorući problem te bi države članice trebale usvojiti mjere za zaustavljanje nastanka morskog smeća u Uniji i time doprinijeti ostvarenju cilja Programa za održivi razvoj do 2030., koji je 25. rujna 2015. donijela Opća skupština UN-a, kako bi se do 2025. spriječilo i značajno smanjilo onečišćenje mora svih vrsta, posebice kao posljedica aktivnosti na kopnu, uključujući onečišćenje morskim otpadom i hranjivim tvarima. Budući da je morsko smeće, posebice plastični otpad, u velikom dijelu posljedica aktivnosti na kopnu i posljedica loših praksi i infrastrukture za gospodarenje krutim otpadom, smeća koje odbacuju građani i slabe osviještenosti javnosti, potrebno je utvrditi posebne mjere u programima sprečavanja nastanka otpada i planovima gospodarenja otpadom. Te mjere trebale bi doprinijeti ostvarenju cilja „dobrog stanja okoliša” morskog okoliša do 2020. kako je utvrđeno u Direktivi 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹. U skladu s tom direktivom od država članica zahtijeva se uspostava posebnih strategija i mjera, te njihovo ažuriranje svakih šest godina. Isto su tako obvezne, počevši od 2018., redovito podnositi izvješće o napretku postignutom u održavanju ili postizanju cilja dobrog stanja okoliša. Mjere za rješavanje problema smeća u Direktivi 2008/98/EZ stoga bi trebale biti usklađene s mjerama koje su potrebne u sklopu Direktive 2008/56/EZ i Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća².

¹ Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).

² Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

- (36) Neke su sirovine izrazito važne za gospodarstvo Unije, a njihova je nabava povezana s visokim rizikom. Radi osiguravanja nabave tih sirovina i u skladu s Inicijativom za sirovine koju je Komisija uspostavila svojom Komunikacijom od 4. studenoga 2008. o „Inicijativi za sirovine - ispunjavanje naših ključnih potreba za rastom i radnim mjestima u Europi“ te općenitim i konkretnim ciljevima Europskog partnerstva za inovacije u području sirovina, države članice trebale bi poduzeti mjere kojima se promiče ponovna uporaba proizvoda koji predstavljaju glavne izvore ključnih sirovina kako bi se spriječilo da ti materijali postanu otpad. U tom kontekstu, Komisija je utvrdila popis takvih sirovina za Uniju u svojoj Komunikaciji od 13. rujna 2017. o „popisu ključnih sirovina za EU u 2017.“ te taj popis podliježe redovitom preispitivanju.
- (37) Radi daljnje potpore učinkovitoj provedbi Inicijative za sirovine države članice trebale bi također poduzeti mjere za što bolje gospodarenje otpadom koji sadržava značajne količine ključnih sirovina, uzimajući u obzir ekonomsku i tehnološku izvedivost te prednosti za okoliš i zdravlje. One bi u svoje planove gospodarenja otpadom trebale uključiti i mjere za skupljanje, razvrstavanje i uporabu otpada koji sadržava znatne količine tih sirovina koje su primjerene na nacionalnoj razini. Mjere bi trebalo uvrstiti u planove gospodarenja otpadom pri prvom ažuriranju nakon stupanja na snagu ove Direktive. Komisija bi trebala pružiti informacije o relevantnim skupinama proizvoda i tokovima otpada na razini Unije. Pružanje tih informacija, međutim, države članice ne sprečava u poduzimanju mjera za ostale sirovine koje smatraju važnima za svoja nacionalna gospodarstva.

- (38) Kada proizvodi, materijali i tvari postanu otpad, zbog prisutnosti opasnih tvari taj otpad može biti neprikladan za recikliranje ili proizvodnju visokokvalitetnih sekundarnih sirovina. Stoga je u skladu sa Sedmim programom djelovanja za okoliš, u kojem se predlaže razvoj ciklusa netoksičnih materijala potrebno promicati mjere za smanjivanje sadržaja opasnih tvari u materijalima i proizvodima, uključujući reciklirane materijale, i osigurati priopćavanje dovoljno informacija o prisutnosti opasnih tvari, a prije svega posebno zabrinjavajućih tvari, tijekom cijelog životnog vijeka proizvoda i materijala. Kako bi se postigli ti ciljevi potrebno je poboljšati usklađenost unutar prava Unije koje se odnosi na otpad, kemikalije i proizvode te dati Europskoj agenciji za kemikalije ulogu kojom će se osigurati da informacije o prisutnosti posebno zabrinjavajućih tvari budu dostupne tijekom cijelog životnog vijeka proizvoda i materijala, uključujući u fazi otpada.
- (39) Poboljšanje uporabe resursa moglo bi dovesti do velikih neto ušteda za poduzeća, tijela javne vlasti i potrošače u Uniji te istodobno smanjiti ukupne godišnje emisije stakleničkih plinova. Stoga bi Komisija do kraja 2018. trebala predložiti glavni pokazatelj i popis potpokazatelja iskoristivosti resursa kako bi se nadgledao napredak u povećavanju iskoristivosti resursa na razini Unije.

- (40) Poticanjem održivog biogospodarstva može se doprinijeti smanjenju ovisnosti Unije o uvoznim sirovinama. Proizvodi od bioloških sirovina koji se mogu reciklirati te biorazgradivi proizvodi koji se mogu kompostirati mogli bi stoga predstavljati priliku za poticanje daljnjeg istraživanja i inovacija te zamjenu sirovina dobivenih uporabom fosilnih goriva sirovinama iz obnovljivih izvora.
- (41) Kako bi se izbjegla obrada otpada kojom se resursi zadržavaju na nižim razinama hijerarhije otpada, povećala stopa ponovne uporabe i recikliranja, kako bi se omogućilo visokokvalitetno recikliranje i povećalo korištenje kvalitetnih sekundarnih sirovina, države članice trebale bi osigurati poboljšanu usklađenost s obvezom odvojenog skupljanja otpada, kako je utvrđeno u članku 10. stavku 2. i članku 11. stavku 1. Direktive 2008/98/EZ, uključujući obvezu odvojenog skupljanja barem papirnog, metalnog, plastičnog i staklenog otpada, koju su države članice trebale ispuniti do 2015., te bi trebalo uvesti odvojeno skupljanje biootpada, opasnog otpada koji nastane u kućanstvima i tekstilnog otpada. Gdje je to prikladno, opasni biootpad i ambalažni otpad koji sadržavaju opasne tvari trebali bi podlijegati posebnim zahtjevima za skupljanje.

- (42) Odvojeno skupljanje moglo bi se ostvariti skupljanjem od vrata do vrata, sustavima za skupljanje i zaprimanje i drugim programima skupljanja. Iako obveza odvojenog skupljanja otpada zahtijeva da se otpad drži odvojenim prema vrsti i prirodi, trebalo bi biti moguće zajednički skupljati određene vrste otpada, pod uvjetom da to ne sprečava visokokvalitetno recikliranje ili druge postupke oporabe u skladu s hijerarhijom otpada. Državama članicama također bi trebalo biti dopušteno odstupanje od opće obveze odvojenog skupljanja otpada u drugim propisno opravdanim slučajevima, primjerice ako odvojeno skupljanje posebnih tokova otpada u zabačenim i rijetko naseljenim područjima uzrokuje negativne utjecaje na okoliš koji nadilaze dobrobiti za okoliš ili podrazumijeva nerazmjerne financijske troškove. Prilikom procjene svih slučajeva u kojima financijski troškovi mogu biti nerazmjerni, države članice trebale bi uzeti u obzir ukupnu gospodarsku korist odvojenog skupljanja, uključujući korist od izbjegnutih izravnih troškova i troškova štetnih učinaka na okoliš i zdravlje povezanih sa skupljanjem i obradom miješanog otpada, prihode od prodaje sekundarnih sirovina i mogućnost razvoja tržišta za takve materijale, kao i doprinose proizvođača otpada i proizvođača proizvoda, što može dodatno povećati troškovnu učinkovitost sustava gospodarenja otpadom.
- (43) Ciljeve za pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada trebalo bi povećati radi ostvarivanja znatnih koristi za okoliš, gospodarstvo i društvo te radi bržeg prelaska na kružno gospodarstvo.

- (44) Postupnim povećanjem postojećih ciljeva za pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada trebalo bi osigurati da gospodarski vrijedni otpadni materijali budu učinkovito pripremljeni za ponovnu uporabu ili reciklirani, osiguravajući istodobno visoku razinu zaštite zdravlja ljudi i okoliša te da se gospodarski vrijedni materijali pronađeni u otpadu vraćaju u europsko gospodarstvo, čime se unaprjeđuju Inicijativa za sirovine i stvaranje kružnog gospodarstva.
- (45) Među državama članicama postoje velike razlike u uspješnosti gospodarenja otpadom, posebno u pogledu recikliranja komunalnog otpada. Kako bi se uzele u obzir navedene razlike, onim državama članicama koje su u 2013. prema podacima dostavljenima u okviru zajedničkog upitnika OECD-a i Eurostata pripremale za ponovnu uporabu i reciklirale manje od 20 % svojeg komunalnog otpada ili su odložile više od 60 % svojeg komunalnog otpada trebalo bi dozvoliti da odluče produžiti rok za usklađivanje s ciljevima za pripremu za ponovnu uporabu i za recikliranje utvrđenima za 2025., 2030. i 2035. S obzirom na prosječan napredak tih država članica u proteklih 15 godina, one bi za postizanje navedenih ciljeva trebale svoje kapacitete recikliranja pojačati znatno iznad prosjeka. Kako bi se osigurali kontinuiran napredak prema ostvarenju ciljeva i pravodobno uklanjanje razlika u provedbi, države članice koje iskoriste dodatno vrijeme trebale bi postići srednjoročne ciljeve i izraditi plan provedbe koji se temelji na detaljnim kriterijima.

- (46) Radi osiguranja pouzdanosti podataka važno je preciznije utvrditi pravila prema kojima bi države članice trebale izvješćivati o učinkovito recikliranom otpadu i otpadu pripremljenom za ponovnu uporabu koji se može računati kao napredak u ostvarenju ciljeva. Izračun ciljeva za recikliranje trebao bi se temeljiti na masi komunalnog otpada koji ulazi u postupak recikliranja. U pravilu bi se mjerenje mase komunalnog otpada koji se računa kao recikliran trebalo obavljati na mjestu gdje komunalni otpad ulazi u recikliranje. Unatoč tome, s ciljem ograničavanja administrativnog opterećenja, državama članicama bi, u skladu sa strogim uvjetima i odstupajući od općeg pravila, trebalo dopustiti da utvrde masu komunalnog otpada recikliranog na temelju mjerenja izlaznih količina iz bilo kojeg postupka razvrstavanja. Gubitci materijala do kojih dođe prije nego što otpad uđe u postupak recikliranja, primjerice zbog razvrstavanja ili drugih pripremnih postupaka, ne bi trebali biti uključeni u količine otpada koji se prijavljuje kao recikliran. Ti se gubitci mogu se utvrditi na temelju elektroničkih registara, tehničke specifikacije, detaljnih pravila za izračunavanje prosječne stope gubitka za različite tokove otpada ili drugih istovrijednih mjera. Države članice trebale bi prijavljivati takve mjere u izvješćima o provjeri kvalitete uz podatke o recikliranju otpada koje dostavljaju Komisiji. Prosječne stope gubitka po mogućnosti treba utvrditi na razini pojedinačnih postrojenja za razvrstavanje te bi trebale biti povezane s različitim glavnim vrstama otpada, različitim izvorima (kao što su otpad iz kućanstava ili trgovački otpad), različitim sustavima skupljanja i različitim vrsta postupaka razvrstavanja. Prosječne stope gubitka trebale bi se uporabljivati samo u slučajevima u kojima nema drugih pouzdanih podataka, posebno u kontekstu pošiljki i izvoza otpada. Gubitke u masi materijala ili tvari zbog postupaka fizičke ili kemijske promjene koji su svojstveni postupku recikliranja, u kojemu se otpadni materijal stvarno prerađuje u proizvode, materijale ili tvari, ne bi trebalo oduzimati od mase otpada koji se prijavljuje kao recikliran.

- (47) Usklađivanjem definicija sadržanih u Direktivi 94/62/EZ¹, Direktivi 2000/53/EZ, Direktivi 2006/66/EZ, Direktivi 2008/98/EZ i Direktivi 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća, odredba u članku 6. Direktive 2008/98/EZ o tome da se otpad koji prestaje biti otpad radi ispunjavanja ciljeva za uporabu i za recikliranje smatra otpadom utvrđena u ovoj Direktivi više nije potrebna. Materijali koji prestaju biti otpad zbog uporabe ili recikliranja računavaju se za ostvarivanje odgovarajućih ciljeva za uporabu ili za recikliranje koji su utvrđeni u tim direktivama u skladu s primjenjivim metodama izračuna. Kada otpadni materijal prestane biti otpad kao rezultat pripremnog postupka prije nego što stvarno bude prerađen, takvi materijali mogu se računati kao reciklirani pod uvjetom da su namijenjeni za daljnju preradu u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu. Materijali koji se prestaju smatrati otpadom i koji se upotrebljavaju kao gorivo ili drugo sredstvo za proizvodnju energije, koji se nasipavaju ili zbrinjavaju, ili koji su namijenjeni korištenju u bilo kojem postupku koji ima istu svrhu kao uporaba otpada koja nije priprema za ponovnu uporabu i recikliranje, ne bi se smjeli računavati za ostvarivanje ciljeva za recikliranje.

¹ Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 94/62/EZ od 20. prosinca 1994. o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 365, 31.12.1994., str. 10.).

- (48) Ako se izračun stope recikliranja primjenjuje na aerobnu ili anaerobnu obradu biorazgradivog otpada, količina otpada koja uđe u aerobnu ili anaerobnu obradu može se računati kao recikliranje ako se takvom obradom dobiva izlazni proizvod koji će se koristiti kao reciklirani proizvod, materijal ili tvar. Iako je izlazni proizvod takvih postupaka najčešće kompost ili digestat, ostali izlazni proizvodi također se mogu uzeti u obzir, pod uvjetom da sadržavaju usporedive količine recikliranog sadržaja u odnosu na količinu obrađenog biorazgradivog otpada. U drugim slučajevima, u skladu s definicijom recikliranja, prerada biorazgradivog otpada u materijale koji se upotrebljavaju kao gorivo ili drugo sredstvo za proizvodnju energije, koji se zbrinjavaju, ili su namijenjeni korištenju u bilo kojem postupku koji ima istu svrhu kao uporaba otpada, a koji nije priprema za ponovnu uporabu i recikliranje, ne bi se smjela uračunavati za ostvarivanje ciljeva za recikliranje.
- (49) Za potrebe izračuna jesu li ostvareni ciljevi za pripremu za ponovnu uporabu i za recikliranje, države članice trebale bi moći uzeti u obzir recikliranje metala koji se odvajaju nakon spaljivanja komunalnog otpada. Kako bi se osiguralo ujednačeno izračunavanje navedenih podataka, Komisija bi trebala donijeti detaljna pravila za kriterije kvalitete za reciklirane metale te za izračun, provjeru i dostavu podataka.

- (50) U slučaju izvoza otpada iz Unije radi pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranje, države članice trebale bi se zaista koristiti ovlastima za inspekcijski nadzor iz članka 50. stavka 4.c Uredbe (EZ) br. 1013/2006 kako bi zahtijevale dokumentirane dokaze za utvrđivanje je li pošiljka namijenjena postupcima uporabe koji su u skladu s člankom 49. te Uredbe te gospodari li se njome na način prihvatljiv za okoliš u postrojenju koje posluje u skladu s normama za zaštitu zdravlja ljudi i okoliša koje u širem smislu odgovaraju normama utvrđenima u zakonodavstvu Unije. Pri provedbi te zadaće države članice mogle bi surađivati s drugim relevantnim akterima, kao što su nadležna tijela u zemlji odredišta, neovisna treća tijela za verifikaciju ili organizacije koje ispunjavaju obveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača proizvoda osnovane u okviru programa proširene odgovornosti proizvođača, koji mogu provoditi fizičke i ostale provjere objekata u trećim zemljama. U izvješću o provjeri kvalitete koje se prilaže podacima o ostvarivanju ciljeva države članice trebale bi izvijestiti o mjerama za provedbu obveze kako bi se osiguralo da se otpad izvezen iz Unije obrađuje u uvjetima približno jednakim onima koji se zahtijevaju mjerodavnim okolišnim pravom Unije.
- (51) Kako bi se osigurala bolja, pravovremenija i ujednačenija provedba ove Direktive te kako bi se predvidjeli bilo kakvi nedostaci u provedbi, trebalo bi uspostaviti sustav izvješća o ranom upozoravanju kojim bi se otkrili nedostaci i omogućilo poduzimanje mjera prije isteka rokova za ispunjenje ciljeva.

- (52) Industrijski otpad, neki dijelovi trgovačkog otpada i otpad od industrije vađenja minerala iznimno su raznoliki u smislu sastava i obujma te se znatno razlikuju ovisno o gospodarskoj strukturi države članice, strukturi industrije ili trgovačkog sektora koji stvaraju otpad i gustoći industrije ili trgovine na određenom zemljopisnom području. Stoga je za većinu industrijskog otpada i otpada od industrije vađenja minerala prikladno rješenje bio pristup usmjeren na industriju u okviru kojeg se za rješavanje specifičnih pitanja koja se odnose na gospodarenje pojedinom vrstom otpada uporabljaju referentni dokumenti o najboljim raspoloživim tehnikama i slični instrumenti. Međutim, industrijski i trgovački ambalažni otpad i dalje bi trebali biti obuhvaćeni zahtjevima direktivâ 94/62/EZ i 2008/98/EZ, uključujući njihova poboljšanja. S ciljem daljnjeg istraživanja mogućnosti za povećanje pripreme za ponovnu uporabu i recikliranje trgovačkog otpada, neopasnog industrijskog otpada i drugih ključnih tokova otpada, Komisija bi trebala razmotriti mogućnost postavljanja ciljeva za gospodarenje tim tokovima otpada.
- (53) Kako bi se osiguralo da ciljevi prava Unije koje se odnosi na gospodarenje otpadom i dalje budu ispunjeni, važno je da Komisija revidira postupke zbrinjavanja navedene u Prilogu I. Direktivi 2008/98/EZ. Ta revizija trebala bi se provoditi u kontekstu članka 13. te Direktive uzimajući u obzir relevantne informacije, kao što su zbivanja na međunarodnoj razini, a posebno u odnosu na Baselsku konvenciju od 22. ožujka 1989. o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju¹.

¹ SL L 39, 16.2.1993., str. 3.

- (54) Opasni otpad nastao u kućanstvima kao što je opasni otpad od boja, lakova, otapala ili sredstava za čišćenje proizvoda isto bi se tako trebao odvojeno skupljati kako bi se izbjegla kontaminacija komunalnog otpada opasnim frakcijama otpada koje bi mogle smanjiti kvalitetu recikliranja i kako bi se osiguralo gospodarenje takvim opasnim otpadom prihvatljivo za okoliš. U tom smislu posebne obveze skupljanja već postoje za otpadne električne i elektroničke uređaje te otpadne baterije i akumulatore nastale u kućanstvima.
- (55) Odvojeno skupljanje otpadnih ulja i sprečavanje njihova miješanja s drugim vrstama otpada ili tvari nužno je kako bi se osiguralo da njihova obrada daje najbolji ukupni rezultat za okoliš. Pri obradi otpadnih ulja treba dati prednost regeneraciji ili, alternativno, drugim postupcima recikliranja koji daju jednakovrijedan ili bolji rezultat za okoliš od regeneracije. S ciljem daljnjeg poboljšanja gospodarenja otpadnim uljima, Komisija treba razmotriti i, ako je potrebno, predložiti mjere za poboljšanje obrade otpadnih ulja, uključujući kvantitativne ciljeve za njihovu regeneraciju. Tijekom te revizije treba obratiti pažnju na mogućnosti obrade u pogledu regeneracije otpadnih ulja, kao i kvalitete te krajnje uporabe regeneriranih i recikliranih proizvoda.
- (56) Kako bi se izbjegla obrada otpada kojom se resursi zadržavaju na nižim razinama hijerarhije otpada, kako bi se omogućilo visokokvalitetno recikliranje i povećalo korištenje kvalitetnih sekundarnih sirovina, države članice bi trebale osigurati da se biootpad odvojeno skuplja i prolazi postupak recikliranja tako da poslije ispunjava visoku razinu zaštite okoliša i da konačni proizvod ispunjava relevantne standarde visoke kvalitete.

- (57) Ovom se Direktivom utvrđuju dugoročni ciljevi Unije za gospodarenje otpadom te se gospodarskim subjektima i državama članicama daju jasne smjernice za ulaganja potrebna za postizanje tih ciljeva. Države članice bi pri izradi nacionalnih planova gospodarenja otpadom i planiranja ulaganja u infrastrukturu za gospodarenje otpadom trebale ocijeniti i uzeti u obzir potrebna ulaganja i druga financijska sredstva, uključujući za lokalna tijela. Ta bi ocjena trebala biti uključena u plan gospodarenja otpadom ili druge strateške dokumente. U tom kontekstu države članice bi se trebale razborito koristiti ulaganjima, uključujući putem fondova Unije promicanjem sprečavanja nastanka otpada, uključujući njegovu ponovnu uporabu, pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje, u skladu s hijerarhijom otpada. Komisija bi za ispunjenje zahtjeva ove Direktive u skladu s hijerarhijom otpada i za poticanje tehnoloških inovacija i gospodarenje otpadom trebala pomagati nadležnim tijelima u razvijanju učinkovitog financijskog okvira, uključujući, prema potrebi, korištenjem fondova Unije.
- (58) Pravilno gospodarenje opasnim otpadom i dalje predstavlja problem unutar Unije, a dio podataka o njegovoj obradi nedostaje. Stoga je potrebno poboljšati evidentiranje i mehanizme praćenja uspostavom elektroničkih registara za opasni otpad u državama članicama. Prikupljanje elektroničkih podataka trebalo bi prema potrebi proširiti na ostale vrste otpada kako bi se pojednostavnilo vođenje evidencije za poduzeća i uprave te poboljšao nadzor tokova otpada u Uniji.

- (59) Izvješća o provedbi koja države članice izrađuju svake tri godine nisu se pokazala učinkovitim alatom za potvrđivanje usklađenosti ili osiguravanje kvalitetne provedbe, a njima se stvaraju nepotrebna administrativna opterećenja. Stoga je prikladno staviti izvan snage odredbe kojima se države članice obvezuju na izradu takvih izvješća. Umjesto toga, praćenje usklađenosti trebalo bi se temeljiti isključivo na podacima koje države članice dostavljaju Komisiji svake godine.
- (60) Podatci koje države članice dostavljaju Komisiji neophodni su za procjenu usklađenosti država članica s pravom Unije o otpadu. Uvođenjem jedinstvene točke za unos svih podataka o otpadu, brisanjem zastarjelih zahtjeva za izvješćivanje, uspoređivanjem nacionalnih metoda izvješćivanja te uvođenjem izvješća o provjeri kvalitete podataka trebale bi se povećati kvaliteta, pouzdanost i usporedivost podataka. Stoga bi države članice pri izvješćivanju o ostvarenju ciljeva utvrđenih u zakonodavnim aktima Unije o otpadu trebale primjenjivati najnovija pravila koja je osmislila Komisija i metodologiju koju su osmislila odnosna nacionalna nadležna tijela zadužena za provedbu ove Direktive.
- (61) Kako bi se olakšali odgovarajuće tumačenje i provedba zahtjeva utvrđenih u Direktivi 2008/98/EZ, potrebno je razviti i periodično preispitivati smjernice u vezi s tim zahtjevima te osigurati razmjenu informacija i dijeljenje najboljih praksi među državama članicama o praktičnoj primjeni i provedbi tih zahtjeva. Te smjernice, razmjena informacija i dijeljenje najboljih praksi trebali bi, među ostalim, olakšati zajedničko razumijevanje i praktičnu primjenu definicija „otpada”, uključujući izraz „odbaciti”, te bi se u njima trebali uzeti u obzir kružni poslovni modeli u kojima se, primjerice, tvar ili predmet prenose od jednog do drugog korisnika bez namjere odbacivanja.

- (62) Kako bi se dopunila ili izmijenila Direktiva 2008/98/EZ, ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu članka 7. stavka 1., članka 9. stavka 8., članka 11.a stavka 10., članka 27. stavaka 1. i 4., članka 38. stavaka 2. i 3. te direktive, kako su izmijenjeni ovom Direktivom. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, među ostalim i na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (63) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu Direktive 2008/98/EZ, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu njezina članka 5. stavka 2., članka 6. stavka 2., članka 8. stavka 5., članka 9. stavka 7., članka 11.a stavka 9., članka 33. stavka 2., članka 35. stavka 5. i članka 37. stavka 7., kako su izmijenjeni ovom Direktivom. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća².

¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

² Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (64) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, tj. poboljšati gospodarenje otpadom u Uniji i time doprinijeti zaštiti, očuvanju i poboljšanju kvalitete okoliša, zdravlju oceana i sigurnosti plodova mora smanjenjem smeća odbačenog u morski okoliš te razboritoj i racionalnoj uporabi prirodnih resursa diljem Unije ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka mjera oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (65) Direktivu 2008/98/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (66) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima¹, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između dijelova Direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. Za ovu Direktivu zakonodavac smatra dostavu tih dokumenata opravdanom.
- (67) Ova je Direktiva usvojena uzimajući u obzir obveze utvrđene u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016., a trebalo bi je provesti i primijeniti u skladu sa smjernicama iz tog sporazuma,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

¹ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

Članak 1.
Izmjene

Direktiva 2008/98/EZ mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Direktivom utvrđuju mjere za zaštitu okoliša i zdravlja ljudi sprečavanjem ili smanjenjem nastanka otpada, štetnih učinaka nastanka otpada i njegovim gospodarenjem, smanjenjem ukupnog utjecaja uporabe resursa i povećanjem učinkovitosti takve uporabe, što je ključno za prijelaz na kružno gospodarstvo i osiguravanje dugoročne konkurentnosti Unije.”;

2. u članku 2. stavku 2. dodaje se sljedeća točka:

„(e) tvari koje su namijenjene uporabi kao krmiva kako su definirana u članku 3. stavku 2. točki (g) Uredbe (EZ) 767/2009 Europskog parlamenta i Vijeća* i ne sastoje se od nusproizvoda životinjskog podrijetla niti ih sadržavaju.

* Uredba (EZ) br. 767/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje, izmjeni Uredbe (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 79/373/EEZ, Direktive Komisije 80/511/EEZ, direktiva Vijeća 82/471/EEZ, 83/228/EEZ, 93/74/EEZ, 93/113/EZ i 96/25/EZ te Odluke Komisije 2004/217/EZ (SL L 229, 1.9.2009., str. 1.).”;

3. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) umeću se sljedeće točke:

„2.a „neopasni otpad” znači otpad koji nije obuhvaćen točkom 2.;

2.b „komunalni otpad” znači:

- (a) miješani otpad i odvojeno skupljeni otpad iz kućanstava, uključujući papir i karton, staklo, metale, plastiku, biootpad, drvo, tekstil, ambalažu, otpadnu električnu i elektroničku opremu, otpadne baterije i akumulatore te glomazni otpad, uključujući madrace i namještaj;
- (b) miješani otpad i odvojeno skupljeni otpad iz ostalih izvora, kada je takav otpad po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstava;

Komunalni otpad ne uključuje otpad iz proizvodnje, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, septičkih jama i kanalizacijske mreže i pročišćavanja otpadnih voda, uključujući kanalizacijski mulj, otpadna vozila ili građevinski otpad.

Tom definicijom ne dovodi se u pitanje raspodjela odgovornosti za gospodarenje otpadom između javnih i privatnih subjekata;

2.c „građevinski otpad” znači otpad nastao iz aktivnosti građenja i rušenja;”;

(b) točka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. ‚biootpad’ znači biorazgradivi otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, ureda, restorana, veleprodaje, kantina, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i sličan otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;”;

(c) umeće se sljedeća točka:

„4.a ‚otpad od hrane’” znači sva hrana kako je definirana u članku 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća* koja je postala otpad;

* Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.);

(d) točka 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. ‚gospodarenje otpadom’ znači skupljanje, prijevoz, uporaba (uključujući razvrstavanje) i zbrinjavanje otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima i naknadno održavanje lokacija zbrinjavanja, a obuhvaća i radnje koje poduzimaju trgovac ili posrednik;”;

(e) u točki 12. podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) sadržaj opasnih tvari u materijalima i proizvodima;”;

(f) umeće se sljedeća točka:

„15.a ‚materijalna uporaba’ znači svaki postupak uporabe, isključujući energetske uporabu i preradu u materijale koji će se uporabljivati kao gorivo ili druga sredstva za proizvodnju energije; uključuje, među ostalim, pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i nasipavanje;”;

(g) umeće se sljedeća točka:

„17.a ‚nasipavanje’ znači svaki postupak uporabe pri kojima se odgovarajući neopasan otpad upotrebljuje za potrebe sanacije otkopanih prostora ili u tehničke svrhe pri uređenju krajolika. Otpad koji se upotrebljuje za nasipavanje mora zamijeniti materijale koji nisu otpad, odgovarati prethodno navedenim svrhama i biti ograničen na količinu koja je strogo potrebna za postizanje tih svrha;”;

(h) dodaje se sljedeća točka:

„21. ‚program proširene odgovornosti proizvođača’ znači skup mjera koje poduzimaju države članice kako bi osigurale da proizvođači proizvoda snose financijsku odgovornost ili financijsku i organizacijsku odgovornost za gospodarenje fazom otpada u životnom vijeku proizvoda.”;

4. u članku 4. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Države članice primjenjuju ekonomske instrumente i druge mjere kako bi potaknule na primjenu hijerarhije otpada poput onih navedenih u Prilogu IV.a ili drugih prikladnih instrumenata i mjera.”;

5. članak 5. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1., uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice poduzimaju prikladne mjere kako bi osigurale da se tvar ili predmet koji nastaje kao rezultat proizvodnog procesa čiji primarni cilj nije proizvodnja te tvari ili predmeta ne smatra otpadom, već nusproizvodom ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Komisija može donositi provedbene akte radi utvrđivanja detaljnih kriterija za ujednačenu primjenu uvjeta utvrđenih stavkom 1. na određene tvari ili predmete.

Tim se detaljnim kriterijima osigurava visoka razina zaštite okoliša i zdravlja ljudi te razboritog i racionalnog korištenja prirodnih resursa.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2.

Prilikom usvajanja tih provedbenih akata, Komisija od svih kriterija koje su države članice donijele u skladu sa stavkom 3. ovog članka kao početnu točku uzima najstrože kriterije i kriterije koji najviše štite okoliš te u razvijanju detaljnih kriterija daje prednost ponovljivim praksama industrijske simbioze.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„3. Ako na razini Unije ne postoje kriteriji iz stavka 2., države članice mogu utvrditi detaljne kriterije za primjenu uvjeta iz stavka 1. na konkretne tvari ili predmete.

Države članice obavješćuju Komisiju o tim detaljnim kriterijima u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća* ako se to zahtijeva tom Direktivom.

* Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17.9.2015., str. 1.).”;

6. članak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni dio i točka (a) zamjenjuju se sljedećim:

„1. Države članice poduzimaju prikladne mjere kako bi osigurale da se otpad koji je bio podvrgnut recikliranju ili drugom postupku oporabe prestane smatrati otpadom ako ispunjava sljedeće uvjete:

(a) tvar ili predmet uporabljivat će se za posebne namjene;”;

ii. drugi podstavak briše se;

(b) stavci 2., 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Komisija prati razvoj nacionalnih kriterija u državama članicama i procjenjuje je li na toj osnovi potrebno razviti kriterije za prestanak statusa otpada na razini Unije. S tim ciljem i gdje je to prikladno Komisija donosi provedbene akte radi utvrđivanja detaljnih kriterija za ujednačenu primjenu uvjeta utvrđenih stavkom 1. na određene vrste otpada.

Tim se detaljnim kriterijima osigurava visoka razina zaštite okoliša i zdravlja ljudi te olakšava razborito i racionalno korištenje prirodnih resursa. Ti kriteriji uključuju:

- (a) dopustivi ulazni otpadni materijal za postupak oporabe;
- (b) dozvoljene postupke i tehnike obrade;
- (c) kriterije kvalitete za materijale koji prestaju biti otpad kao rezultat postupka oporabe u skladu s primjenjivim standardima za proizvode, uključujući granične vrijednosti za onečišćujuće tvari, gdje je to potrebno;
- (d) zahtjeve za sustave gospodarenja da pokažu usklađenost s kriterijima za prestanak statusa otpada, uključujući zahtjeve za kontrolu kvalitete i unutarnji nadzor te akreditaciju, gdje je to prikladno; i
- (e) zahtjev za izjavu o sukladnosti.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2.

Prilikom usvajanja tih provedbenih akata Komisija uzima u obzir odgovarajuće kriterije koje su države članice uspostavile u skladu sa stavkom 3. te kao početnu točku od tih kriterija uzima najstrože kriterije i kriterije koji najviše štite okoliš.

3. Ako na razini Unije nisu određeni kriteriji u skladu sa stavkom 2., države članice mogu utvrditi detaljne kriterije za primjenu uvjeta iz stavka 1. na određene vrste otpada. Tim se detaljnim kriterijima uzimaju u obzir svi mogući štetni učinci tvari ili predmeta na okoliš i zdravlje ljudi te oni moraju zadovoljavati zahtjeve iz stavka 2. točaka od (a) do (e).

Države članice obavješćuju Komisiju o tim kriterijima u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 ako se to zahtijeva tom Direktivom.

4. Ako kriteriji nisu određeni bilo na razini Unije ili na nacionalnoj razini u skladu sa stavkom 2. ili 3., država članica može odlučiti za svaki pojedinačni slučaj, ili poduzeti odgovarajuće mjere da provjeri, je li određeni otpad prestao biti otpad na temelju uvjeta stavka 1. i, gdje je to potrebno, uzimajući u obzir zahtjeve utvrđene u stavku 2. točkama od (a) do (e) te granične vrijednosti za onečišćujuće tvari i sve moguće štetne posljedice za okoliš i zdravlje ljudi. Takve odluke za svaki pojedinačni slučaj nije potrebno prijavljivati Komisiji u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535.

Države članice mogu informacije o odlukama za pojedinačne slučajeve i o rezultatima provjere koju provode nadležna tijela učiniti javno dostupnima elektroničkim sredstvima.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„5. Fizička ili pravna osoba koja:

(a) prvi put koristi materijal koji je prestao biti otpad i nije stavljen na tržište;
ili

(b) stavi materijal na tržište prvi put nakon što je prestao biti otpad,

osigurava da taj materijal ispunjava relevantne zahtjeve u skladu sa zakonodavstvom o kemikalijama i proizvodima. Uvjeti utvrđeni u stavku 1. moraju biti ispunjeni prije nego što se zakonodavstvo o kemikalijama i proizvodima počne primjenjivati na materijal koji je prestao biti otpad.”;

7. članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prva se rečenica zamjenjuje sljedećom:

„1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 38.a radi nadopunjavanja ove Direktive utvrđivanjem popisa otpada i njegovog preispitivanja u skladu sa stavcima 2. i 3. ovog članka.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Otpad koji se na popisu otpada ne pojavljuje kao opasan država članica može smatrati opasnim otpadom ako pokazuje jedno ili više svojstava navedenih u Prilogu III. Država članica o takvim slučajevima izvješćuje Komisiju bez odlaganja i dostavlja joj sve relevantne podatke. Popis treba preispitati u svjetlu primljenih obavijesti kako bi se donijela odluka o tome je li ga potrebno prilagoditi.”;

(c) stavak 5. briše se;

8. članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaju se sljedeći podstavci:

„Ako te mjere uključuju uspostavu programa proširene odgovornosti proizvođača, primjenjuju se opći minimalni zahtjevi utvrđeni u članku 8.a.

Države članice mogu odlučiti da bi proizvođači proizvoda koji svojom voljom preuzmu financijsku ili financijsku i organizacijsku odgovornost za gospodarenje fazom otpada u životnom vijeku proizvoda trebali primjenjivati sve opće minimalne zahtjeve utvrđene u članku 8.a. ili samo neke od njih.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice mogu poduzeti odgovarajuće mjere kako bi potakle dizajn proizvoda i sastavnih dijelova proizvoda koji umanjuju učinak proizvoda na okoliš i nastanak otpada u tijeku proizvodnje i daljnje uporabe proizvoda te kako bi osigurale da se uporaba i zbrinjavanje proizvoda koji su postali otpad provode u skladu s člancima 4. i 13.

Tim se mjerama mogu poticati, među ostalim, razvoj, proizvodnja i marketing proizvoda i sastavnih dijelova proizvoda koji su pogodni za višekratnu uporabu, koji sadržavaju reciklirane materijale, tehnički su trajni, mogu se lako popraviti, a kad postanu otpad, pogodni su za pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje kako bi se omogućila pravilna provedba hijerarhije otpada. Tim mjerama uzima se u obzir učinak proizvoda tijekom njihova cijelog životnog vijeka, hijerarhiju otpada i, gdje je to prikladno, potencijal za višestruko recikliranje.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„5. Komisija organizira razmjenu informacija među državama članicama i sudionicima uključenima u programe proširene odgovornosti proizvođača o praktičnoj provedbi općih minimalnih zahtjeva iz članka 8.a. To, među ostalim, uključuje razmjenu informacija o najboljim praksama kako bi se osigurali odgovarajuće upravljanje i prekogranična suradnja u pogledu programa proširene odgovornosti proizvođača te neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta, o organizacijskim značajkama i praćenju organizacija koje ispunjavaju obveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača proizvoda, o modulaciji financijskih doprinosa, o odabiru subjekata za gospodarenje otpadom i o sprečavanju odbacivanja smeća. Komisija objavljuje rezultate razmjene informacija. Komisija objavljuje rezultate razmjene informacija i može dati smjernice o tim i drugim relevantnim aspektima.

Komisija u dogovoru s državama članicama objavljuje smjernice o prekograničnoj suradnji u pogledu programa proširene odgovornosti proizvođača te modulaciji financijskih doprinosa iz članka 8.a stavka 4. točke (b).

Ako je to potrebno kako bi se izbjeglo narušavanje unutarnjeg tržišta, Komisija može donijeti provedbene akte kako bi odredila kriterije s ciljem ujednačene primjene članka 8.a stavka 4. točke (b), ali isključujući bilo kakvo precizno određivanje razine doprinosa. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2.”;

9. umeće se sljedeći članak:

„Članak 8.a

Opći minimalni zahtjevi za programe proširene odgovornosti proizvođača

1. Ako su programi proširene odgovornosti proizvođača uspostavljeni u skladu s člankom 8. stavkom 1., uključujući u skladu s ostalim zakonodavnim aktima Unije, države članice:
 - (a) na jasan način definiraju uloge i odgovornosti svih uključenih dionika, uključujući proizvođače proizvoda koji stavljaju proizvode na tržište države članice, organizacije koje u njihovo ime ispunjavaju obveze proširene odgovornosti proizvođača, privatne ili javne subjekte za gospodarenje otpadom, lokalna tijela i, prema potrebi, subjekte za ponovnu uporabu i za pripremu za ponovnu uporabu te poduzeća socijalne ekonomije;

- (b) u skladu s hijerarhijom otpada određuju ciljeve u području gospodarenja otpadom s ciljem ostvarivanja barem kvantitativnih ciljeva relevantnih za program proširene odgovornosti proizvođača kako je utvrđen ovom Direktivom, Direktivom 94/62/EZ, Direktivom 2000/53/EZ, Direktivom 2006/66/EZ i Direktivom 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća^{*}, i određuju druge kvantitativne i/ili kvalitativne ciljeve koji se smatraju relevantnima za program proširene odgovornosti proizvođača;
- (c) osiguravaju postojanje sustava izvješćivanja radi prikupljanja podataka o proizvodima koje na tržište država članica stavljaju proizvođači proizvoda koji podliježu proširenoj odgovornosti proizvođača i podataka o skupljanju i obradi otpada koji je nastao od tih proizvoda uz navođenje, prema potrebi, tokova otpadnih materijala te drugih podataka koji su relevantni u svrhe točke (b);
- (d) osiguravaju jednako postupanje prema proizvođačima neovisno o podrijetlu ili veličini proizvoda, bez nametanja prekomjernog regulatornog opterećenja za proizvođače, uključujući mala i srednja poduzeća, koji proizvode male količine proizvoda.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su posjednici otpada obuhvaćeni programima proširene odgovornosti proizvođača u skladu s člankom 8. stavkom 1. obaviješteni o mjerama za sprečavanje nastanka otpada, centrima za ponovnu uporabu i pripremu za ponovnu uporabu, sustavima za povrat i skupljanje otpada te sprečavanju odbacivanja smeća. Države članice poduzimaju i mjere kojima potiču posjednike otpada da preuzmu odgovornost i svoj otpad predaju u postojeće sustave odvojenog skupljanja, posebno, gdje je to primjereno, gospodarskim poticajima ili propisima.
3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da svi proizvođači proizvoda ili organizacije koje ispunjavaju obveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača proizvoda:
 - (a) imaju jasno definiran obuhvat u smislu zemljopisnog područja, proizvoda i materijala, bez ograničavanja na područja u kojima je skupljanje i gospodarenje otpadom najisplativije;
 - (b) pružaju odgovarajuću dostupnost sustava za skupljanje otpada unutar područja navedenih u točki (a);
 - (c) raspolazu potrebnim financijskim sredstvima ili financijskim i organizacijskim sredstvima za ispunjavanje obveza proširene odgovornosti proizvođača;

- (d) primjenjuju odgovarajući sustav samokontrole, prema potrebi uz redovite neovisne revizije radi procjene:
 - i. vlastitog financijskog upravljanja, uključujući usklađenost sa zahtjevima utvrđenima stavkom 4. točkama (a) i (b);
 - ii. kvalitete prikupljenih i dostavljenih podataka u skladu s ovim člankom stavkom 1. točkom (c) te sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1013/2006;
- (e) javno obznanjuju informacije o ostvarenju ciljeva za gospodarenje otpadom iz stavka 1. točke (b) te, u slučaju kolektivnog ispunjavanja obveza proširene odgovornosti proizvođača, također informacije o sljedećem:
 - i. vlasništvu i članstvu;
 - ii. financijskim doprinosima koje uplaćuju proizvođači proizvoda po prodanoj jedinici ili toni proizvoda koji je stavljen na tržište; i
 - iii. postupku odabira subjekata za gospodarenje otpadom.

4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi za financijske doprinose koje uplaćuju proizvođači proizvoda radi ispunjavanja svojih obveza proširene odgovornosti proizvođača osigurale sljedeće:
- (a) da se njima pokrivaju sljedeći troškovi za proizvode koje proizvođač stavlja na tržište država članica:
- troškovi odvojenog skupljanja otpada i njegova naknadnog prijevoza te obrade, uključujući obradu potrebnu za ispunjavanje ciljeva Unije u području gospodarenja otpadom, i troškove potrebne za ispunjavanje drugih ciljeva iz stavka 1. točke (b), uzimajući u obzir prihode od ponovne uporabe, od prodaje sekundarnih sirovina od njihovih proizvoda i od nepreuzetih naknada od pologa;
 - troškovi pružanja odgovarajućih informacija posjednicima otpada u skladu sa stavkom 2.;
 - troškovi prikupljanja podataka i izvješćivanja u skladu sa stavkom 1. točkom (c).

Ova se točka ne primjenjuje na programe proširene odgovornosti proizvođača uspostavljene u skladu s direktivama 2000/53/EZ, 2006/66/EZ ili 2012/19/EU;

- (b) u slučaju kolektivnog ispunjavanja obveza proširene odgovornosti proizvođača, da su modulirani, gdje je to moguće, za pojedinačne proizvode ili skupine sličnih proizvoda, posebno uzimajući u obzir njihovu trajnost, mogućnost popravka, ponovne uporabe i recikliranja te prisutnost opasnih tvari, čime se zauzima pristup životnog ciklusa i djeluje u skladu sa zahtjevima relevantnog prava Unije te, kad je to primjenjivo, na temelju usklađenih kriterija kako bi se osiguralo neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta; i
- (c) da ne prekoračuju troškove koji su potrebni za troškovno učinkovito pružanje usluga gospodarenja otpadom; takvi se troškovi utvrđuju na transparentan način među dotičnim subjektima.

Gdje je to opravdano potrebom da se osigura odgovarajuće gospodarenje otpadom i ekonomska održivost programa proširene odgovornosti proizvođača, države članice mogu odstupiti od raspodjele financijske odgovornosti iz točke (a), pod sljedećim uvjetima:

- i. u slučaju programa proširene odgovornosti proizvođača uspostavljenih kako bi se ostvarili ciljevi gospodarenja otpadom utvrđeni zakonodavnim aktima Unije, proizvođači proizvoda snose barem 80 % potrebnih troškova;

- ii. u slučaju programa proširene odgovornosti proizvođača uspostavljenih na dan ... [datum stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] ili na kasniji datum s ciljem ostvarenja ciljeva gospodarenja otpadom koji su utvrđeni samo u zakonodavstvu država članica, proizvođači proizvoda snose barem 80 % potrebnih troškova;
- iii. u slučaju programa proširene odgovornosti proizvođača uspostavljenih prije ... [datum stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] s ciljem ostvarenja ciljeva gospodarenja otpadom koji su utvrđeni samo u zakonodavstvu država članica, proizvođači proizvoda snose barem 50 % potrebnih troškova;

te pod uvjetom da preostale troškove snose izvorni proizvođači ili distributeri otpada.

Ovo se izuzeće ne može upotrijebiti kako bi se smanjio udio troškova koji proizvođači proizvoda snose u okviru programa o proširenoj odgovornosti proizvođača uspostavljenih prije ... [datum stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

- 5. Države članice uspostavljaju odgovarajući okvir za praćenje i provedbu kako bi osigurale da proizvođači proizvoda i organizacije koje ispunjavaju obveze proširene odgovornosti proizvođača u njihovo ime, izvršavaju svoje obveze u pogledu proširene odgovornosti proizvođača, među ostalim i kada je riječ o prodaji na daljinu, da se financijska sredstva pravilno upotrebljavaju te da svi sudionici uključeni u provedbu programa proširene odgovornosti proizvođača dostavljaju pouzdane podatke.

Ako na teritoriju države članice više organizacija ispunjava obveze proširene odgovornosti proizvođača u ime proizvođača proizvoda, predmetna država članica za nadzor provedbe obveza u pogledu proširene odgovornosti proizvođača imenuje barem jedno tijelo neovisno od privatnih interesa ili tu zadaću povjerava javnom tijelu.

Svaka država članica dopušta proizvođačima proizvoda s poslovnim nastanom u drugoj državi članici koji stavljaju proizvode na tržište na njezinom teritoriju da imenuju pravnu ili fizičku osobu s poslovnim nastanom na njezinom teritoriju kao ovlaštenog predstavnika u svrhe ispunjavanja obveza proizvođača u pogledu programâ proširene odgovornosti proizvođača na njezinu teritoriju.

Za potrebe nadzora i provjere usklađenosti s obvezama proizvođača proizvoda u pogledu programâ proširene odgovornosti proizvođača, države članice mogu uspostaviti zahtjeve, poput zahtjeva u pogledu registracije, informacija i izvješćivanja, koje treba ispuniti pravna ili fizička osoba koju se imenuje kao ovlaštenog predstavnika na njezinom teritoriju.

6. Države članice osiguravaju redovan dijalog relevantnih dionika uključenih u provedbu programâ proširene odgovornosti proizvođača, uključujući proizvođače i distributere, privatne ili javne subjekte za gospodarenje otpadom, lokalna tijela, organizacije civilnog društva i, gdje je to primjenjivo, subjekte iz socijalne ekonomije, mreže za ponovnu uporabu i popravak te subjekte za pripremu za ponovnu uporabu.

7. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da su programi proširene odgovornosti proizvođača uspostavljeni prije ... [datum stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] usklađeni s ovim člankom do ... [54 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].
8. Pružanjem informacija javnosti u okviru ovog članka ne dovodi se u pitanje očuvanje povjerljivosti poslovno osjetljivih informacija u skladu s relevantnim pravom Unije i nacionalnim pravom.

* Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24.7.2012., str. 38.).”;

10. članak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 9.

Sprečavanje nastanka otpada

1. Države članice poduzimaju mjere za sprečavanje nastanka otpada. Tim se mjerama baram:
 - (a) potiču i podržavaju održivi modeli proizvodnje i potrošnje;
 - (b) potiče dizajn, proizvodnja i uporaba proizvoda koji su učinkoviti u iskorištavanju resursa, trajni (među ostalim u pogledu životnog vijeka i odsustva planiranog zastarijevanja), mogu se popravljati, ponovno upotrebljavati i nadograđivati;

- (c) ciljaju proizvodi koji sadržavaju ključne sirovine kako bi se spriječilo da ti proizvodi postanu otpad;
- (d) potiče ponovna uporaba proizvoda te uspostava sustava kojima se promiču aktivnosti popravka i ponovne uporabe, posebno električne i elektroničke opreme, tekstila i namještaja, kao i ambalaže te građevinskih materijala i proizvoda;
- (e) potiče, prema potrebi i ne dovodeći u pitanje prava intelektualnog vlasništva, dostupnost rezervnih dijelova, uputa za uporabu, tehničkih informacija ili drugih instrumenata, opreme ili softvera koji omogućuju popravak i ponovnu uporabu proizvoda, a da se pritom ne ugrožava njihova kvaliteta i sigurnost;
- (f) smanjuje nastanak otpada u postupcima povezanim s industrijskom proizvodnjom, vađenjem minerala, proizvodnjom, građenjem i rušenjem, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike;
- (g) smanjuje nastanak otpada od hrane u primarnoj proizvodnji, u preradi i proizvodnji, u maloprodaji i ostaloj distribuciji hrane, u restoranima i na mjestima na kojima se poslužuje hrana te u kućanstvima, kao doprinos cilju održivog razvoja Ujedinjenih naroda da se globalni otpad od hrane po glavi stanovnika na maloprodajnoj i potrošačkoj razini smanji za 50 % i da se smanji gubitak hrane u proizvodnim i opskrbnim lancima do 2030. godine;

- (h) potiče donacija hrane i drugi oblici redistribucije za ljudsku potrošnju, davanjem prednosti ljudskoj potrošnji nad korištenjem u hrani za životinje i preradom u neprehrambene proizvode;
- (i) promiče smanjenje sadržaja opasnih tvari u materijalima i proizvodima, ne dovodeći u pitanje usklađene pravne zahtjeve koji se tiču tih materijala i proizvoda utvrđene na razini Unije, i osigurava da svaki dobavljač proizvoda, kako je definirano u članku 3. točki 33. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća* pruža informacije u skladu s člankom 33. stavkom 1. te Uredbe Europskoj agenciji za kemikalije od ... [30 mjeseci nakon dana stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni];
- (j) smanjuje nastajanje otpada, osobito otpada koji nije prikladan za pripremu za ponovnu uporabu ili recikliranje;
- (k) utvrđuju proizvodi koji su glavni izvor stvaranja smeća, posebice u prirodi i morskom okolišu, te poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje i smanjenje stvaranja smeća iz tih proizvoda; ako države članice odluče provesti ovu obvezu pomoću tržišnih ograničenja, one osiguravaju da su ta ograničenja proporcionalna i nediskriminirajuća;

- (l) nastoje zaustaviti nastanak morskog smeća kao doprinos cilju Ujedinjenih naroda o održivom razvoju da bi se spriječilo i znatno smanjilo sve vrste onečišćenja mora; i
 - (m) razvijaju i podržavaju informativne kampanje za podizanje razine osviještenosti o sprečavanju nastanka otpada i odbacivanju smeća.
2. Europska agencija za kemikalije uspostavlja bazu podataka za podatke koji joj se dostavljaju u skladu sa stavkom 1. točkom (i) do ... [18 mjeseci nakon dana stupanja na snagu ove Direktive] i održava je. Europska agencija za kemikalije omogućuje pristup toj bazi podataka subjektima koji se bave obradom otpada. Agencija također omogućuje potrošačima da na zahtjev pristupe bazi podataka.
 3. Države članice prate i procjenjuju provedbu mjera za sprečavanje nastanka otpada. U tu svrhu uporabljaju odgovarajuće kvalitativne ili kvantitativne pokazatelje i ciljeve, posebno u smislu količine nastalog otpada.
 4. Države članice prate i procjenjuju provedbu svojih mjera u pogledu ponovne uporabe mjerenjem ponovne uporabe na temelju zajedničke metodologije utvrđene provedbenim aktom iz stavka 7., od prve pune kalendarske godine nakon donošenja tog provedbenog akta.

5. Države članice prate i procjenjuju provedbu svojih mjera za sprečavanje nastanka otpada od hrane mjerenjem razine otpada od hrane na temelju metodologije utvrđene delegiranim aktom iz stavka 8., od prve pune kalendarske godine nakon donošenja tog delegiranog akta.
6. Do 31. prosinca 2023. Komisija mora analizirati podatke o otpadu od hrane koje pružaju države članice u skladu s člankom 37. stavkom 3. radi razmatranja izvedivosti uspostave cilja smanjenja otpada od hrane do 2030. na razini Unije na temelju podataka koje su države članice dostavile u skladu sa zajedničkom metodologijom utvrđenom stavkom 8. ovog članka. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće, a prema potrebi mu prilaže i zakonodavni prijedlog.
7. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila pokazatelje za mjerenje cjelokupnog napretka provedbe mjera za sprečavanje nastanka otpada i najkasnije do 31. ožujka 2019. donosi provedbeni akt o uspostavi zajedničke metodologije za izvješćivanje o ponovnoj uporabi proizvoda. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2.
8. Komisija najkasnije do 31. ožujka 2019., na temelju rezultata rada Platforme EU-a o gubitku hrane i otpadu od hrane, donosi delegirani akt u skladu s člankom 38.a kako bi dopunila ovu Direktivu uspostavom zajedničke metodologije i minimalnih zahtjeva u pogledu kvalitete za ujednačeno mjerenje razine otpada od hrane.

9. Komisija najkasnije do 31. prosinca 2024. analizira podatke o ponovnoj uporabi koje dostavljaju države članice u skladu s člankom 37. stavkom 3. radi razmatranja izvedivosti mjera za poticanje ponovne uporabe proizvoda, uključujući određivanje kvantitativnih ciljeva. Komisija također analizira izvedivost određivanja drugih mjera za sprečavanje nastanka otpada, uključujući ciljeve u pogledu smanjenja otpada. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće, a prema potrebi mu prilaže i zakonodavni prijedlog.

* Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94, kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006, str. 1.).”;

11. članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.

Oporaba

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se otpad podvrgava pripremi za ponovnu uporabu, recikliranju ili drugim postupcima oporabe, u skladu s člancima 4. i 13.

2. Kad je to potrebno radi usklađenosti sa stavkom 1. te radi olakšavanja ili poboljšavanja pripreme za ponovnu uporabu, recikliranja i drugih postupaka uporabe, otpad podliježe odvojenom skupljanju i ne miješa se s drugim otpadom ili drugim materijalima različitih svojstava.
3. Države članice mogu dozvoliti izuzeća od stavka 2. ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) zajedničko skupljanje određenih vrsta otpada ne utječe na njihov potencijal podvrgavanja pripremi za ponovnu uporabu, recikliranju ili drugim postupcima uporabe u skladu s člankom 4. te je rezultat tih postupaka usporedive kvalitete s onim koji se postiže odvojenim skupljanjem;
 - (b) odvojeno skupljanje ne daje najbolje rezultate u pogledu okoliša ako se razmatraju ukupni učinci gospodarenja relevantnim tokovima otpada na okoliš;
 - (c) odvojeno skupljanje nije tehnički izvedivo ako se uzmu u obzir dobre prakse u skupljanju otpada;

- (d) odvojeno skupljanje imalo bi kao posljedicu nerazmjerne gospodarske troškove ako se uzmu u obzir troškovi štetnih učinaka koje skupljanje i obrada miješanog otpada imaju na okoliš i zdravlje, potencijal za poboljšanje učinkovitosti u skupljanju i obradi otpada, prihode od prodaje sekundarnih sirovina te primjenu načela „onečišćivač plaća” i proširene odgovornosti proizvođača.

Države članice redovito preispituju izuzeća u okviru ovog stavka uzimajući u obzir dobre prakse u odvojenom skupljanju otpada i druge razvoje događaja u gospodarenju otpadom.

4. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da se otpad koji je odvojeno skupljen za pripremu za ponovnu uporabu i za recikliranje u skladu s člankom 11. stavkom 1. i člankom 22. ne spaljuje, uz iznimku otpada koji je nastao naknadnim postupcima obrade odvojeno skupljenog otpada za koji spaljivanje daje najbolje rezultate u pogledu okoliša u skladu s člankom 4.
5. Kad je to potrebno radi usklađenosti sa stavkom 1. ovog članka i olakšavanja ili poboljšavanja uporabe, države članice poduzimaju potrebne mjere, prije ili tijekom uporabe, kako bi uklonile opasne tvari, smjese i sastavne dijelove iz opasnog otpada s ciljem njihove obrade u skladu s člancima 4. i 13.

6. Države članice do 31. prosinca 2021. podnose izvješće Komisiji o provedbi ovog članka u pogledu komunalnog otpada i biootpada, među ostalim o materijalnom i područnom obuhvatu odvojenog skupljanja, i svim eventualnim izuzećima u skladu sa stavkom 3.”;

12. članak 11. mijenja se kako slijedi:

- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Priprema za ponovnu uporabu i recikliranje”;

- (b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice poduzimaju mjere kako bi promicale aktivnosti pripreme za ponovnu uporabu, posebno potičući uspostavu mreža za pripremu za ponovnu uporabu i popravak i potporu za te mreže, olakšavajući, kad je to kompatibilno s pravilnim gospodarenjem otpadom, njihov pristup otpadu koji drže sustavi ili postrojenja za skupljanje otpada i koji se može pripremiti za ponovnu uporabu, ali nije namijenjen za pripremu za ponovnu uporabu od strane tih sustava ili postrojenja, te potičući primjenu ekonomskih instrumenata, kriterija za nabavu, kvantitativnih ciljeva ili drugih mjera.

Države članice poduzimaju mjere kako bi promicale visokokvalitetno recikliranje i radi toga, podložno članku 10. stavcima 2. i 3., uvode odvojeno skupljanje otpada.

Podložno članku 10. stavcima 2. i 3. države članice uspostavljaju odvojeno skupljanje barem za papir, metal, plastiku i staklo te, najkasnije do 1. siječnja 2025., za tekstil.

Države članice poduzimaju mjere za promicanje selektivnog rušenja kako bi se omogućilo uklanjanje i sigurno rukovanje opasnim tvarima i olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala te za osiguranje uspostave sustava razvrstavanja građevinskog otpada barem za drvo, mineralne frakcije (beton, cigla, pločice i keramika, kamen), metal, staklo, plastika i gips.”;

(c) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„2. Kako bi se uskladile s ciljevima ove Direktive i približile europskom kružnom gospodarstvu s visokom razinom iskoristivosti resursa, države članice poduzimaju potrebne mjere namijenjene za ostvarivanje sljedećih ciljeva:”;

ii. dodaju se sljedeće točke:

„(c) do 2025. pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada treba povećati na najmanje 55 % mase;

(d) do 2030. pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada treba povećati na najmanje 60 % mase;

- (e) do 2035. pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada treba povećati na najmanje 65 % mase.”;
- (d) stavci 3., 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:
 - „3. Država članica može odgoditi rokove za ostvarivanje ciljeva iz točaka (c), (d) i (e) stavka 2. za najviše pet godina, pod uvjetom da je dotična država članica:
 - (a) pripremila za ponovnu uporabu i reciklirala manje od 20 % ili odložila na odlagalištu više od 60 % svojeg komunalnog otpada nastalog u 2013. u skladu s podacima iz zajedničkog upitnika OECD-a i Eurostata; i
 - (b) najmanje 24 mjeseca prije rokova iz točaka (c), (d) i (e) stavka 2. obavijestila Komisiju o svojoj namjeri da odgodi odgovarajući rok i podnijela plan provedbe u skladu s Prilogom IV.b.
 - 4. U roku od tri mjeseca od primitka plana provedbe podnesenog u skladu s točkom (b) stavka 3. Komisija može od države članice zatražiti da revidira taj plan ako Komisija smatra da plan nije u skladu sa zahtjevima iz Priloga IV.b. Dotična država članica u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva Komisije dostavlja revidirani plan.

5. U slučaju odgađanja ostvarivanja ciljeva u skladu sa stavkom 3. dotična država članica poduzima potrebne mjere za povećanje pripreme za ponovnu uporabu i recikliranja komunalnog otpada:
- (a) na najmanje 50 % do 2025., u slučaju odgađanja roka za ostvarivanje cilja iz točke (c) stavka 2.;
 - (b) na najmanje 55 % do 2030. u slučaju odgađanja roka za ostvarivanje cilja iz točke (d) stavka 2.;
 - (c) na najmanje 60 % do 2035. u slučaju odgađanja roka za ostvarivanje cilja iz točke (e) stavka 2.”;
- (e) dodaju se sljedeći stavci:
- „6. Komisija najkasnije do 31. prosinca 2024. razmatra određivanje ciljeva za pripremu za ponovnu uporabu i za recikliranje za građevinski otpad te njegove frakcije specifične za određeni materijal, tekstilni otpad, trgovački otpad, neopasni industrijski otpad i ostale tokove otpada te ciljeva za pripremu za ponovnu uporabu komunalnog otpada i za recikliranje komunalnog biootpada. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće, a prema potrebi mu prilaže i zakonodavni prijedlog.

7. Komisija najkasnije do 31. prosinca 2028. preispituje cilj utvrđen stavkom 2. točkom (e). U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće, a prema potrebi mu prilaže i zakonodavni prijedlog.

Komisija procjenjuje tehnologiju zajedničke obrade koja omogućuje uključivanje minerala u postupak suspaljivanja komunalnog otpada. Ako se u sklopu tog preispitivanja može pronaći pouzdana metodologija, Komisija razmatra mogu li se ti minerali računati u okviru ciljeva za recikliranje.”;

13. umeću se sljedeći članci:

„Članak 11.a

Pravila za izračun ostvarenja ciljeva

- „1. Za potrebe izračuna jesu li ostvareni ciljevi utvrđeni člankom 11. stavkom 2. točkama (c), (d) i (e) te člankom 11. stavkom 3.,:

- (a) države članice izračunavaju masu komunalnog otpada koji je nastao i pripremljen za ponovnu uporabu ili recikliran u određenoj kalendarskoj godini;
- (b) masa komunalnog otpada pripremljenog za ponovnu uporabu računa se kao masa proizvoda ili sastavnih dijelova proizvoda koji su postali komunalni otpad i koji su prošli sve potrebne postupke provjere, čišćenja ili popravka kako bi se omogućila ponovna uporaba bez daljnjeg razvrstavanja ili prethodne obrade;

- (c) masa recikliranog komunalnog otpada računa se kao masa otpada koji, nakon što je prošao sve potrebne postupke provjere, razvrstavanja ili druge prethodne postupke za uklanjanje otpadnih materijala koji nisu obuhvaćeni daljnjom preradom i za osiguravanje visoke kvalitete recikliranja, ulazi u postupak recikliranja u kojem se otpadni materijali stvarno prerađuju u proizvode, materijale ili tvari.
2. Za potrebe stavka 1. točke (c) masa recikliranog komunalnog otpada računa se kada otpad uđe u postupak recikliranja.

Odstupajući od prvog podstavka, masa recikliranog komunalnog otpada može se računati kao izlazna količina svih postupaka razvrstavanja uz uvjet:

- (a) da se izlazna količina otpada potom reciklira;
- (b) da masa tvari ili materijala koji su uklonjeni tijekom daljnjih postupaka koji prethode postupku recikliranja i koji potom nisu reciklirani nije uračunata u masu otpada koji se prijavljuje kao recikliran.

3. Države članice uspostavljaju učinkovit sustav kontrole kvalitete i praćenja komunalnog otpada kako bi osigurale ispunjavanje uvjeta utvrđenih stavkom 1. točkom (c) ovog članka i stavkom 2. ovog članka. Kako bi se osigurala pouzdanost i točnost podataka prikupljenih o recikliranom otpadu, sustav se može sastojati od elektroničkih registara uspostavljenih u skladu s člankom 35. stavkom 4., tehničkih specifikacija za zahtjeve u pogledu kvalitete razvrstanog otpada ili prosječnih stopa gubitaka za razvrstani otpad za razne vrste otpada i prakse gospodarenja otpadom. Prosječne stope gubitka koriste se samo u slučajevima u kojima se pouzdani podaci ne mogu dobiti na drukčiji način te se trebaju izračunati na osnovi pravila izračuna utvrđenih u delegiranom aktu donesenom na temelju stavka 10. ovog članka.
4. Za potrebe izračuna jesu li ostvareni ciljevi utvrđeni u članku 11. stavku 2. točkama (c), (d) i (e) i članku 11. stavku 3. količina biorazgradivog komunalnog otpada koji ulazi u aerobnu ili anaerobnu obradu može se računati recikliranom ako se tom obradom proizvodi kompost, digestat ili drugi izlazni materijal sa sličnom količinom recikliranog sadržaja u odnosu na inicijalni otpad, koji će se koristiti kao reciklirani proizvod, materijal ili tvar. Ako se izlazni materijal koristi na zemljištu, države članice mogu ga računati kao recikliran samo ako to korištenje koristi poljoprivredi ili donosi ekološko poboljšanje.

Od 1. siječnja 2027. države članice mogu komunalni biootpad koji ulazi u aerobnu ili anaerobnu obradu računati kao recikliran samo ako je, u skladu s člankom 22., odvojeno skupljen ili odvojen na izvoru.

5. Za potrebe izračuna jesu li ostvareni ciljevi iz članka 11. stavka 2. točaka (c), (d) i (e) i članka 11. stavka 3., količina otpadnih materijala koji su prestali biti otpad kao rezultat pripremnog postupka prije prerade može se računati recikliranom ako su ti materijali namijenjeni daljnjoj preradi u proizvode, materijale ili tvari koji će se koristiti za izvorne ili druge svrhe. Međutim, materijali koji se prestaju smatrati otpadom i koji su namijenjeni korištenju kao gorivo ili druga sredstva za proizvodnju energije, ili koji će se spaljivati, nasipavati ili odlagati, ne smiju se računati kao napredak prema ostvarenju ciljeva za recikliranje.
6. Za potrebe izračuna jesu li ostvareni ciljevi utvrđeni člankom 11. stavkom 2. točkama (c), (d) i (e) te člankom 11. stavkom 3., države članice mogu uzeti u obzir recikliranje metala koji se odvajaju nakon spaljivanja komunalnog otpada, uz uvjet da reciklirani metali ispunjavaju određene kriterije kvalitete, utvrđene u provedbenom aktu donesenom u skladu sa stavkom 9. ovog članka.
7. Otpad koji se šalje u drugu državu članicu radi pripreme za ponovnu uporabu, recikliranja ili nasipavanja smije se računati kao napredak prema ostvarenju ciljeva utvrđenih člankom 11. stavcima 2. i 3. samo za onu državu članicu u kojoj je otpad skupljen.

8. Otpad koji se izvozi iz Unije radi pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranja računa se kao napredak prema ostvarenju ciljeva utvrđenih člankom 11. stavcima 2. i 3. ove Direktive za onu državu članicu u kojoj je otpad skupljen samo ako su ispunjeni zahtjevi iz stavka 3. ovog članka i ako, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1013/2006, izvoznik može dokazati da pošiljka otpada ispunjava zahtjeve te Uredbe te da se obrada otpada izvan Unije odvijala u uvjetima koji su općenito istovrijedni zahtjevima relevantnog okolišnog prava Unije.”;
9. Da bi se osigurali ujednačeni uvjeti za primjenu ovog članka, Komisija najkasnije do 31. ožujka 2019. donosi provedbene akte kojima utvrđuje pravila za izračun, provjeru i dostavu podataka, osobito u pogledu:
- (a) zajedničke metodologije za izračun mase metala koji su reciklirani u skladu sa stavkom 6., uključujući kriterije kvalitete za reciklirane metale, i
 - (b) biootpada koji je odvojen i recikliran na izvoru.
- Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2.
10. Komisija do 31. ožujka 2019. donosi delegirani akt u skladu s člankom 38.a kako bi dopunila ovu Direktivu uspostavljanjem pravila za izračun, provjeru i izvješćivanje o masi materijala ili tvari uklonjenih nakon postupka razvrstavanja i koji potom nisu reciklirani, na temelju prosječne stope gubitaka za razvrstani otpad.

Članak 11.b

Izvješće o ranom upozoravanju

1. Komisija u suradnji s Europskom agencijom za okoliš sastavlja izvješća o napretku prema ostvarenju ciljeva utvrđenih člankom 11. stavkom 2. točkama (c), (d) i (e) i člankom 11. stavkom 3. najkasnije tri godine prije svakog u njima utvrđenog roka.
2. Izvješća iz stavka 1. uključuju sljedeće:
 - (a) procjenu ostvarenja ciljeva za svaku državu članicu;
 - (b) popis država članica za koje postoji rizik da neće uspjeti ostvariti te ciljeve unutar odgovarajućih rokova, uz odgovarajuće preporuke za dotične države članice;
 - (c) primjere najboljih praksi koje se primjenjuju diljem Unije koje bi mogle poslužiti kao smjernice za napredovanje u ostvarenju ciljeva.”;

14. članak 12. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 12.

Zbrinjavanje

1. Države članice osiguravaju da se, ako oporaba prema članku 10. stavku 1. nije poduzeta, otpad podvrgava postupcima sigurnog zbrinjavanja koji ispunjavaju uvjete iz odredaba članka 13. o zaštiti zdravlja ljudi i okoliša.

2. Komisija najkasnije do 31. prosinca 2024. provodi procjenu postupaka zbrinjavanja navedenih u Prilogu I., osobito s obzirom na članak 13., i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, a prema potrebi mu prilaže i zakonodavni prijedlog, radi reguliranja postupaka zbrinjavanja, uključujući mogućim ograničenjima, i radi razmatranja cilja smanjenja zbrinjavanja, kako bi se osiguralo gospodarenje otpadom prihvatljivo za okoliš.”;

15. članak 14. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 14.

Troškovi

1. U skladu s načelom „onečišćivač plaća”, troškove gospodarenja otpadom, uključujući troškove za potrebnu infrastrukturu i njezino djelovanje, snose izvorni proizvođač otpada ili trenutni ili prethodni posjednici otpada.
2. Ne dovodeći u pitanje članke 8. i 8.a države članice mogu odlučiti da troškove gospodarenja otpadom treba djelomično ili u cijelosti snositi proizvođač proizvoda od kojega otpad potječe, a da distributeri tog proizvoda mogu sudjelovati u pokriću tih troškova.”;

16. u članku 18. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

- „3. Ako se opasan otpad miješa na nezakonit način i time se krši ovaj članak, države članice osiguravaju, ne dovodeći u pitanje članak 36., da se odvajanje provodi kada je to tehnički izvedivo i potrebno radi usklađivanja s člankom 13.

Ako odvajanje nije potrebno u skladu s prvim podstavkom ovog stavka države članice osiguravaju da se miješani otpad obrađuje u postrojenju koje je dobilo dozvolu za obradu takve mješavine u skladu s člankom 23.”;

17. članak 20. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 20.

Opasni otpad nastao u kućanstvima

1. Države članice najkasnije do 1. siječnja 2025. uspostavljaju odvojeno skupljanje frakcija opasnog otpada koji nastaje u kućanstvima kako bi osigurale da ga se obrađuje u skladu s člankom 4. i 13. i da ne kontaminira druge tokove komunalnog otpada.
2. Članci 17., 18., 19. i 35. ne primjenjuju se na miješani otpad nastao u kućanstvima.
3. Članci 19. i 35. ne primjenjuju se na odvojeno skupljene frakcije opasnog otpada iz kućanstava dok ih ne preuzme ustanova ili poduzeće u svrhu skupljanja, zbrinjavanja ili oporabe, koje je dobilo dozvolu ili je registrirano u skladu s člancima 23. odnosno 26.
4. Komisija najkasnije do ... [18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] sastavlja smjernice kako bi državama članicama pomogla i olakšala im sigurno skupljanje frakcija opasnog otpada koji nastaje u kućanstvima.”;

18. članak 21. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1., točke (a), (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

- „(a) otpadna ulja skupljaju se odvojeno, osim ako odvojeno skupljanje nije tehnički izvedivo uzimajući u obzir dobre prakse;
- (b) otpadna ulja obrađuju se, dajući prednost regeneraciji ili alternativno drugim postupcima recikliranja koji daju jednakovrijedan ili bolji ukupni rezultat za okoliš od regeneracije, u skladu s člancima 4. i 13.;
- (c) otpadna ulja različitih karakteristika ne miješaju se međusobno i otpadna ulja ne miješaju se s drugim vrstama otpada ili tvari ako takvo miješanje sprečava njihovu regeneraciju ili druge postupke recikliranja koji daju jednakovrijedan ili bolji rezultat za okoliš od regeneracije.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

- „4. Komisija najkasnije do 31. prosinca 2022. analizira podatke o otpadnim uljima koje države članice dostavljaju u skladu s člankom 37. stavkom 4. radi razmatranja izvedivosti donošenja mjera za obradu otpadnih ulja, uključujući kvantitativne ciljeve za regeneraciju otpadnih ulja i bilo koje dodatne mjere za promicanje regeneracije otpadnih ulja. U tu svrhu Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće, a prema potrebi mu prilaže i zakonodavni prijedlog.”;

19. članak 22. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 22.

Biootpad

1. Države članice osiguravaju da se najkasnije do 31. prosinca 2023. i podložno članku 10. stavcima 2. i 3. biootpad odvaja i reciklira na izvoru ili da se skuplja odvojeno i ne miješa s drugim vrstama otpada.

Države članice mogu dopustiti da se otpad sa sličnim svojstvima biorazgradivosti i kompostiranja koji je u skladu s relevantnim europskim standardima ili bilo kojim drugim jednakovrijednim nacionalnim standardima za ambalažu koja je oporabiva putem kompostiranja i biorazgradnje skuplja zajedno s biootpadom.

2. U skladu s člancima 4. i 13. države članice poduzimaju mjere kako bi:
 - (a) poticale recikliranje, uključujući kompostiranje i digestiju biootpada na način kojim se zadovoljava visoka razina zaštite okoliša i čiji rezultat zadovoljava relevantne visoke standarde kvalitete;
 - (b) poticale kućno kompostiranje; i
 - (c) promicale uporabu materijala proizvedenih iz biootpada.
3. Komisija najkasnije do 31. prosinca 2018. od europskih organizacija za normizaciju traži da razviju europske standarde za biootpad koji ulazi u organski postupak recikliranja, za kompost i za digestat na temelju najboljih dostupnih praksi.”;

20. članak 27. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 38.a kako bi dopunila ovu Direktivu određivanjem minimalnih tehničkih standarda za postupke obrade, među ostalim za razvrstavanje i recikliranje otpada, za koje je potrebna dozvola u skladu s člankom 23. ako je dokazano da bi se tim minimalnim standardima ostvarila korist u smislu zaštite zdravlja ljudi i okoliša.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 38.a kako bi dopunila ovu Direktivu određivanjem minimalnih standarda za postupke za koje je potrebna registracija u skladu s člankom 26. točkama (a) i (b) ako je dokazano da bi se tim minimalnim standardima ostvarila korist u smislu zaštite zdravlja ljudi i okoliša ili izbjeglo remećenje unutarnjeg tržišta.”;

21. članak 28. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. točke (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) postojeća velika postrojenja za zbrinjavanje i oporabu otpada, uključujući sve posebne programe za otpadna ulja, opasni otpad, otpad koji sadržava znatne količine ključnih sirovina ili tokove otpada na koje se odnosi posebno zakonodavstvo Unije;

(c) procjenu potrebe zatvaranja postojećih postrojenja za otpad i potrebe za dodatnom infrastrukturom u postrojenjima za obradu otpada u skladu s člankom 16.

Države članice osiguravaju provedbu procjene ulaganja i drugih financijskih sredstava, uključujući i za lokalna tijela, nužnih za ispunjavanje tih potreba. Ta se procjena uvrštava u relevantne planove gospodarenja otpadom ili druge strateške dokumente koji obuhvaćaju cijeli teritorij predmetne države članice;”;

ii. umeću se sljedeće točke:

„(ca) informacije o mjerama potrebnima za ostvarivanje cilja iz članka 5. stavka 3.a Direktive 1999/31/EZ ili iz drugih strateških dokumenata koji obuhvaćaju cijeli teritorij dotične države članice;

- (cb) procjenu postojećih sustava za skupljanje otpada, uključujući materijalni i područni obuhvat odvojenog skupljanja te mjera za poboljšanje djelovanja, procjenu svih izuzeća odobrenih u skladu s člankom 10. stavkom 3. te procjenu potrebe za novim sustavima skupljanja;”;

iii. dodaju se sljedeće točke:

- „(f) mjere za suzbijanje i sprečavanje svih oblika odbacivanja smeća te za čišćenje svih vrsta smeća.”;
- (g) odgovarajuće kvalitativne i kvantitativne pokazatelje i ciljeve, također u pogledu količine nastalog otpada i njegove obrade te u pogledu komunalnog otpada koji se zbrinjava ili koji podliježe energetskej oporabi.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

- „5. Planovi gospodarenja otpadom usklađeni su sa zahtjevima u pogledu planiranja gospodarenja otpadom iz članka 14. Direktive 94/62/EZ, ciljevima iz članka 11. stavaka 2. i 3. ove Direktive te zahtjevima iz članka 5. Direktive 1999/31/EZ te, za potrebe sprečavanja odbacivanja smeća, sa zahtjevima iz članka 13. Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća* i člankom 11. Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća**.

* Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).

** Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).”;

22. članak 29. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice uspostavljaju programe za sprečavanje nastanka otpada kojima se barem utvrđuju mjere za sprečavanje nastanka otpada kako je navedeno u članku 9. stavku 1. u skladu s člancima 1. i 4.

Ti se programi integriraju u planove gospodarenja otpadom koji se zahtijevaju člankom 28. ili u programe drugih politika o zaštiti okoliša, ovisno o slučaju, ili funkcioniraju kao samostalni programi. Za svaki takav program integriran u plan gospodarenja otpadom ili u te druge programe treba jasno utvrditi ciljeve i mjere sprečavanja nastanka otpada.”;

(b) u stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„2. Pri uspostavi tih programa države članice prema potrebi opisuju doprinos instrumenata i mjera iz Priloga IV.a sprečavanju nastanka otpada i vrednuju korisnost primjera mjera navedenih u Prilogu IV. ili drugih primjerenih mjera. Tim se programima također opisuju postojeće mjere sprečavanja nastanka otpada i njihov doprinos sprečavanju nastanka otpada.”

(c) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Države članice donose specifične programe za sprečavanje nastanka otpada od hrane u okviru svojih programa sprečavanja nastanka otpada.”;

(d) stavci 3. i 4. brišu se;

23. u članku 30. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Europska agencija za okoliš svake dvije godine objavljuje izvješće koje sadržava preispitivanje napretka postignutog u dovršenju i provedbi programa sprečavanja nastanka otpada, uključujući procjenu razvoja događaja u pogledu sprečavanja nastanka otpada za svaku državu članicu i Uniju u cjelini te u pogledu odvajanja nastanka otpada od gospodarskog rasta i prijelaza na kružno gospodarstvo.”;

24. u članku 33. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Komisija donosi provedbene akte za utvrđivanje formata obavješćivanja o donošenju planova gospodarenja otpadom i programa za sprečavanje nastanka otpada te njihovim bitnim revizijama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2.”;

25. članak 35. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ustanove i poduzeća iz članka 23. stavka 1., proizvođači opasnog otpada te ustanove i poduzeća koja skupljaju ili prevoze opasni otpad na profesionalnoj osnovi ili djeluju kao trgovci ili posrednici opasnog otpada vode kronološku evidenciju:

- (a) o količini, vrsti i podrijetlu tog otpada te o količini proizvoda i materijala koji su rezultat pripreme za ponovnu uporabu, recikliranja ili drugih postupaka uporabe; i
- (b) prema potrebi, o odredištu, učestalosti skupljanja, načinu prijevoza i načinu obrade koji je predviđen za dotični otpad.

Te podatke stavljaju na raspolaganje nadležnim tijelima putem elektroničkog registra ili registara koje je potrebno uspostaviti u skladu sa stavkom 4. ovog članka.”;

(b) dodaju se sljedeći stavci:

- „4. Države članice uspostavljaju elektronički registar ili koordinirane registre za evidentiranje podataka o opasnom otpadu iz stavka 1. kojima je obuhvaćeno cijelo zemljopisno područje predmetne države članice. Države članice mogu uspostaviti takve registre za ostale tokove otpada, a posebno za one za koje su ciljevi utvrđeni zakonodavnim aktima Unije. Države članice uporabljaju podatke o otpadu o kojima su izvijestili industrijski subjekti iz Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari uspostavljenog na temelju Uredbe (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća*.
5. Komisija može donijeti provedbene akte potrebne za utvrđivanje minimalnih uvjeta za rad tih registara. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2.

* Uredba (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o osnivanju Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari i o izmjeni direktiva Vijeća 91/689/EEZ i 96/61/EZ (SL L 33, 4.2.2006., str. 1.).”;

26. u članku 36. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

- „1. Države članice poduzimaju mjere potrebne za zabranu ostavljanja i divljeg odlaganja otpada te nekontroliranog gospodarenja otpadom, uključujući odbacivanje smeća.”;

27. članak 37. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 37.

Izvješćivanje

1. Države članice Komisiji dostavljaju podatke o provedbi članka 11. stavka 2. točaka od (a) do (e) i članka 11. stavka 3. za svaku kalendarsku godinu.

One te podatke dostavljaju elektroničkim putem u roku od 18 mjeseci od završetka izvještajne godine za koju se skupljaju podatci. Podatci se dostavljaju u formatu koji je utvrdila Komisija u skladu sa stavkom 7. ovog članka.

Prvo razdoblje izvješćivanja započinje u prvoj punoj kalendarskoj godini nakon donošenja provedbenog akta kojim se utvrđuje format za izvješćivanje, u skladu sa stavkom 7. ovog članka.

2. Za potrebe provjere usklađenosti s člankom 11. stavkom 2. točkom (b), o količini otpada koji se upotrebljuje za postupke nasipavanja i druge postupke materijalne uporabe države članice izvješćuju odvojeno od količine otpada koji se priprema za ponovnu uporabu ili recikliranje. O preradi otpada u materijale koji će se upotrebljavati za postupke nasipavanja države članice izvješćuju kao o nasipavanju.

Za potrebe provjere usklađenosti s člankom 11. stavkom 2. točkama (c), (d) i (e) i člankom 11. stavkom 3. o količini otpada koji se priprema za ponovnu uporabu države članice izvješćuju odvojeno od količine recikliranog otpada.

3. Države članice Komisiji svake godine dostavljaju podatke o provedbi članka 9. stavaka 4. i 5.

One te podatke dostavljaju elektroničkim putem u roku od 18 mjeseci od završetka izvještajne godine za koju se podatci prikupljaju. Podatci se dostavljaju u formatu koji je utvrdila Komisija u skladu sa stavkom 7. ovog članka.

Prvo razdoblje izvješćivanja započinje u prvoj punoj kalendarskoj godini nakon donošenja provedbenog akta kojim se utvrđuje format za izvješćivanje, u skladu sa stavkom 7. ovog članka.

4. Države članice Komisiji za svaku kalendarsku godinu dostavljaju podatke o mineralnim ili sintetskim sredstvima za podmazivanje ili industrijskim uljima koja su stavljena na tržište i otpadnim uljima koja su odvojeno skupljena i obrađena.

Navedene podatke dostavljaju elektroničkim putem u roku od 18 mjeseci od završetka izvještajne godine za koju se podatci prikupljaju. Podatci se dostavljaju u formatu koji je utvrdila Komisija u skladu sa stavkom 7.

Prvo razdoblje izvješćivanja započinje u prvoj punoj kalendarskoj godini nakon donošenja provedbenog akta kojim se utvrđuje format za izvješćivanje, u skladu sa stavkom 7.

5. Podacima koje države članice dostavljaju u skladu s ovim člankom prilaže se izvješće o provjeri kvalitete i izvješće o mjerama poduzetima u skladu s člankom 11.a stavkom 3. i stavkom 8., uključujući, gdje je to primjenjivo, detaljne informacije o prosječnim stopama gubitka. Te se informacije dostavljaju u formatu za izvješćivanje koji je utvrdila Komisija u skladu sa stavkom 7. ovog članka.
6. Komisija revidira podatke dostavljene u skladu s ovim člankom i objavljuje izvješće o rezultatima revizije. Izvješćem se procjenjuju organizacija prikupljanja podataka, izvori podataka i metodologija u uporabi u državama članicama te cjelovitost, pouzdanost, pravovremenost i dosljednost tih podataka. Procjena može uključivati posebne preporuke za poboljšanje. Izvješće se izrađuje nakon prve dostave podataka od strane država članica, a nakon toga svake četiri godine.
7. Komisija najkasnije do 31. ožujka 2019. donosi provedbene akte o utvrđivanju formata za dostavu podataka iz stavaka 1., 3., 4. i 5. ovog članka. Za potrebe izvješćivanja o provedbi članka 11. stavka 2. točaka (a) i (b) države članice koriste format iz Provedbene odluke Komisije od 18. travnja 2012. o upitniku za izvješća država članica o provedbi Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o otpadu. Za potrebe izvješćivanja o otpadu od hrane, metodologija razvijena u okviru članka 9. stavka 8. uzima se u obzir prilikom osmišljavanja formata za izvješćivanje. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 39. stavka 2. ove Direktive”;

28. članak 38. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 38.

Razmjena informacija i najboljih praksi, tumačenje i prilagođavanje tehničkom napretku

1. Komisija organizira redovitu razmjenu informacija i najboljih praksi među državama članicama, uključujući prema potrebi s regionalnim i lokalnim tijelima, o praktičnoj primjeni i provedbi zahtjeva iz ove Direktive, uključujući o:
 - (a) primjeni pravila izračuna utvrđenih u članku 11.a i osmišljavanju mjera i sustava za praćenje tokova komunalnog otpada od razvrstavanja do recikliranja;
 - (b) odgovarajućem upravljanju, provedbi, prekograničnoj suradnji;
 - (c) inovacijama u području gospodarenja otpadom;
 - (d) nacionalnim kriterijima za nusproizvode i prestanak statusa otpada iz članka 5. stavka 3. i članka 6. stavaka 3. i 4., olakšanima elektroničkim registrom na razini Unije koji treba uspostaviti Komisija;
 - (e) ekonomskim instrumentima i drugim mjerama upotrijebljenima u skladu s člankom 4. stavkom 3. kako bi se potaknulo ostvarenje ciljeva iz tog članka;

- (f) mjerama navedenima u članku 8. stavcima 1. i 2.;
- (g) sprečavanju nastanka otpada i uvođenju sustava kojima se potiče ponovna uporaba i produženje životnog vijeka;
- (h) provedbi obveza koje se odnose na odvojeno skupljanje;
- (i) instrumentima i poticajima za postizanje ciljeva iz članka 11. stavka 2. točaka (c), (d) i (e).

Komisija objavljuje rezultate te razmjene informacija i najboljih praksi.

2. Komisija može izraditi smjernice za tumačenje zahtjeva iz ove Direktive, uključujući u pogledu definicije otpada, sprečavanja nastanka otpada, ponovne uporabe, pripreme za ponovnu uporabu, uporabe, recikliranja, zbrinjavanja i u pogledu primjene pravila izračuna iz članka 11.a.

Komisija izrađuje smjernice za definicije komunalnog otpada i nasipavanja.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 38.a radi izmjene ove Direktive kako bi detaljnije uredila primjenu formule za postrojenja za spaljivanje iz Priloga II. točke R1. Mogu se uzeti u obzir lokalni klimatski uvjeti, kao što su jačina hladnoće i potreba za grijanjem, u mjeri u kojoj oni utječu na količinu energije koja se tehnički može upotrijebiti ili proizvesti u obliku električne energije, topline, rashladne energije ili tehnološke pare. Također se mogu uzeti u obzir lokalni uvjeti u najudaljenijim regijama iz članka 349. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i na teritorijima iz članka 25. Akta o pristupanju iz 1985. godine.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 38.a radi izmjene priloga IV. i V. s obzirom na znanstveni i tehnički napredak.”;

29. umeće se sljedeći članak:

„Članak 38.a

Delegiranje ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 7. stavka 1., članka 9. stavka 8., članka 11.a stavka 10., članka 27. stavaka i 4. te članka 38. stavaka 2. i 3. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od ... [datum stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju ne usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 7. stavka 1., članka 9. stavka 8., članka 11.a stavka 10., članka 27. stavka 1. i 4. te članka 38. stavaka 2. i 3. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. Odluka ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.*.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 7. stavkom 1., člankom 9. stavkom 8., člankom 11.a stavkom 10., člankom 27. stavkom 1 i 4. te člankom 38. stavcima 2. i 3. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

* SLL 123, 12.5.2016., str. 1.”;

30. članak 39. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 39.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EZ) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća*.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

* Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).”;

31. u Prilogu II. točke R3, R4 i R5 zamjenjuju se sljedećim:

„R 3 Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe) **

R 4 Recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala ***

R 5 Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala ****

** To obuhvaća pripremu za ponovnu uporabu, plinofikaciju i pirolizu u kojima se sastojci upotrebljavaju kao kemikalije te uporabu organskih materijala u obliku nasipavanja.

*** To obuhvaća pripremu za ponovnu uporabu.

**** To obuhvaća pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje anorganskih građevinskih materijala, uporabu anorganskih materijala u obliku nasipavanja i čišćenje tla koje rezultira uporabom tla.”;

32. tekst naveden u Prilogu ovoj Direktivi umeće se kao prilozi IV.a i IV.b.

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do ... [24 mjeseca nakon dana stupanja na snagu ove Direktive]. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva. Komisija o tome obavješćuje druge države članice.

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Članak 4.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik

PRILOG

Umeću se sljedeći prilozi:

„PRILOG IV.a

Primjeri ekonomskih instrumenata i drugih mjera za pružanje poticaja za primjenu hijerarhije otpada iz članka 4. stavka 3.¹

1. Naknade i ograničenja za odlaganje i spaljivanje otpada koji potiču sprečavanje nastanka otpada i recikliranje, zadržavajući pritom odlaganje kao najmanje poželjnu opciju gospodarenja otpadom;
2. programi „plati koliko baciš”, u okviru kojih proizvođači otpada plaćaju na osnovi stvarne količine nastalog otpada i kojima se pružaju poticaji za odvajanje na izvoru otpada koji se može reciklirati i za smanjenje miješanog otpada;
3. fiskalni poticaji za donaciju proizvoda, osobito hrane;
4. programi proširene odgovornosti proizvođača za različite vrste otpada i mjere za povećanje njihove učinkovitosti, isplativosti i upravljanja;
5. programi povrata pologa i druge mjere za poticanje učinkovitog skupljanja rabljenih proizvoda i materijala;

¹ Iako ti instrumenti i mjere mogu pružiti poticaje za sprečavanje nastanka otpada, što je najviša razina hijerarhije otpada, sveobuhvatni popis konkretnijih primjera tih mjera sprečavanja nastanka otpada nalazi se u Prilogu IV.

6. razborito planiranje ulaganja u infrastrukturu za gospodarenje otpadom, među ostalim putem fondova Unije;
7. održiva javna nabava za poticanje boljeg gospodarenja otpadom i uporabe recikliranih proizvoda i materijala;
8. postupno ukidanje subvencija koje nisu u skladu s hijerarhijom otpada;
9. uporaba fiskalnih mjera ili drugih sredstava za promicanje uporabe proizvoda i materijala koji su pripremljeni za ponovnu uporabu ili reciklirani;
10. potpora istraživanju i inovacijama u području ponovne proizvodnje i naprednih tehnologija recikliranja;
11. uporaba najboljih raspoloživih tehnika za obradu otpada;
12. ekonomski poticaji za regionalna i lokalna tijela, osobito za promicanje sprečavanja nastanka otpada i jačanje sustava odvojenog skupljanja otpada, uz izbjegavanje davanja potpore odlaganju na odlagališta ili spaljivanju;
13. kampanje za podizanje osviještenosti javnosti, osobito u pogledu odvojenog skupljanja, sprečavanja nastanka otpada i smanjenja količine smeća te uvrštavanja tih problema u obrazovanje i osposobljavanje;
14. sustavi za koordinaciju, među ostalim digitalnim sredstvima, među svim nadležnim javnim tijelima uključenima u gospodarenje otpadom;
15. promicanje stalnog dijaloga i suradnje među svim dionicima u gospodarenju otpadom te poticanje dobrovoljnih sporazuma i izvješćivanja poduzeća o otpadu.

PRILOG IV.b

Plan provedbe koji se podnosi u skladu s člankom 11. stavkom 3.

Plan provedbe koji se podnosi u skladu s člankom 11. stavkom 3. sadržava sljedeće:

1. procjenu prijašnjih, trenutačnih ili predviđenih stopa recikliranja, odlaganja i drugih vrsta obrade komunalnog otpada i tokova od kojih se sastoji;
2. procjenu provedbe planova gospodarenja otpadom i programa za sprečavanje nastanka otpada uspostavljenih u skladu s člancima 28. i 29.;
3. razloge zbog kojih država članica smatra da relevantni cilj utvrđen u članku 11. stavku 2. možda neće moći ostvariti u roku zadanom u tom članku i procjenu produljenja vremena koje je potrebno za ostvarenje tog cilja;
4. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva utvrđenih u članku 11. stavcima 2. i 5. koje se primjenjuju na državu članicu tijekom produljenja vremena, uključujući odgovarajuće ekonomske instrumente i druge mjere za davanje poticaja za primjenu hijerarhije otpada iz članka 4. stavka 1. i Priloga IV.a;
5. raspored provedbe mjera utvrđenih u točki 4., utvrđivanje tijela nadležnog za njihovu provedbu i procjenu njihova pojedinačnog doprinosa ostvarenju ciljeva koji se primjenjuju u slučaju produljenja vremena;
6. informacije o financiranju gospodarenja otpadom u skladu s načelom „onečišćivač plaća”;
7. mjere za poboljšanje kvalitete podataka, prema potrebi, s ciljem boljeg planiranja i praćenja rezultata u području gospodarenja otpadom.”.